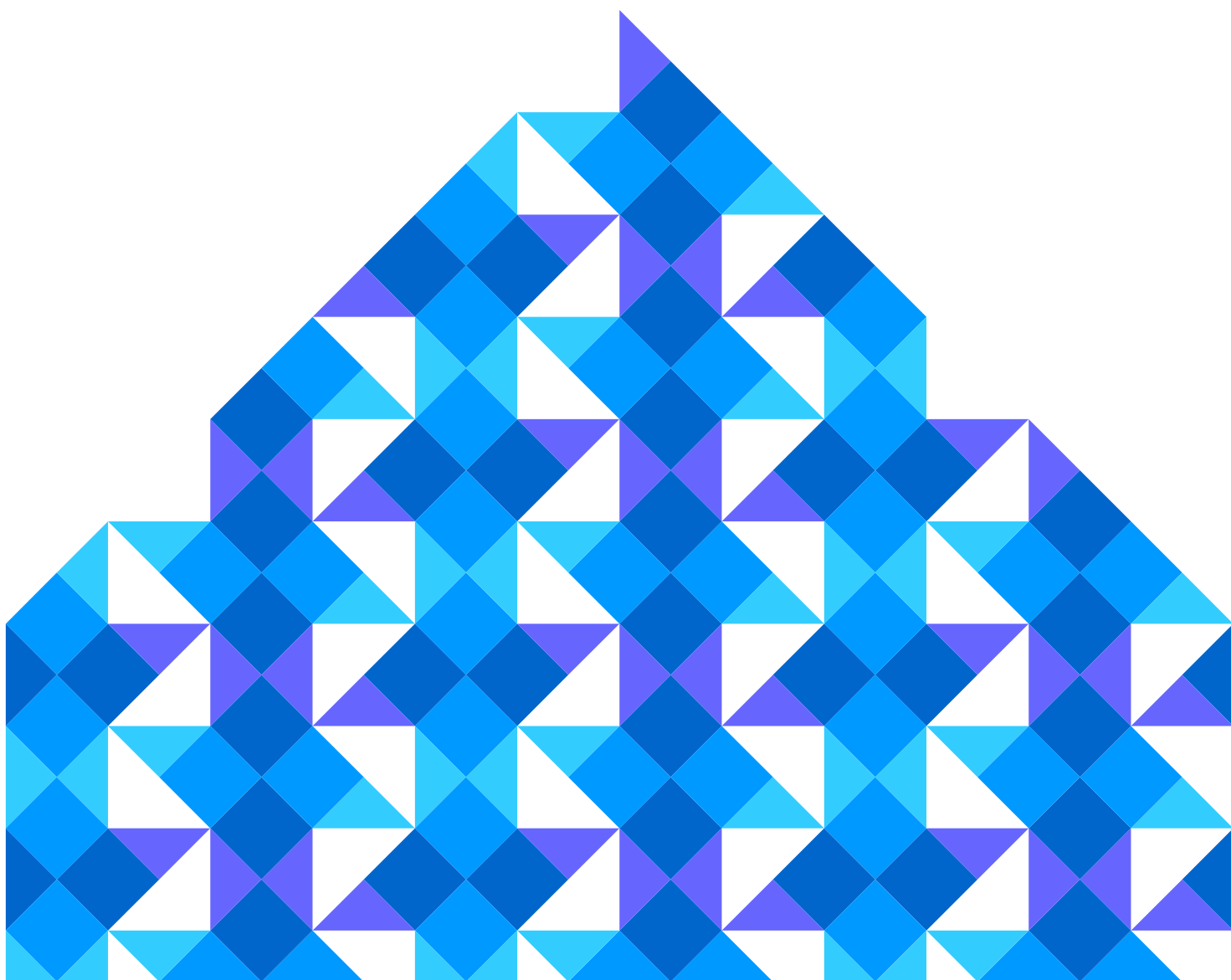

Årsredovisning 2016

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet, 2017
Årsredovisning 2016

Nummer 2017:1, diarienummer 2017/0035

Publikationen finns att ladda ner från myndighetens webbplats www.mfd.se.
Alternativa format kan beställas från Myndigheten för delaktighet.

Postadress: Myndigheten för delaktighet, Box 1210, 172 24 Sundbyberg
E-post: info@mfd.se
Telefon: 08-600 84 00

Innehåll

1. Året som gått	5
2. Myndigheten för delaktighet – ett kunskapsnav inom funktionshindersområdet	7
2.1 Uppdrag och roll	7
2.1.1 Samverkan och samråd	8
2.2 Utvecklingsarbete pågår	9
2.3 Organisation	11
3. Resultatredovisning	13
3.1 Verksamhetens finansiering	13
3.1.1 Redovisning av intäkter och kostnader	13
3.1.2 Beträffande redovisning av prestationer	14
3.2 Verksamhetens resultat	14
3.2.1 Följer utvecklingen	15
3.2.2 Stödjer utvecklingen	24
3.2.3 Kommunikation och spridning	42
3.2.4 Prestationskostnader avseende verksamhetens resultat.....	45
4. Personal och kompetens	59
5. Finansiell redovisning.....	62
5.1 Resultaträkning	62
5.2 Balansräkning	64
5.2.1 Tillgångar	64
5.2.2 Kapital och skulder	65
5.3 Anslagsredovisning	67
5.3.1 Redovisning mot anslag	67
5.4 Tilläggsupplysningar	68
5.4.1 Redovisningsprinciper	68
5.4.2 Värderingsprinciper	68

5.4.3 Ersättningar och andra förmåner	70
5.4.4 Anställdas sjukfrånvaro.....	71
5.5 Noter	72
5.5.1 Resultaträkning.....	72
5.5.2 Balansräkning.....	76
5.5.3 Anslagsredovisning.....	83
5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	85
6. Intyg och underskrift.....	87
6.1 Kopior till:.....	88

1. Året som gått

Det har varit ett i många avseenden händelserikt år för Myndigheten för delaktighet. Regeringens femåriga strategiperiod för genomförande av funktionshinderspolitiken har avslutats. Vi har därmed sammanfattat och utvärderat de insatser som har gjorts för att genomföra funktionshinderspolitiken. Av detta har vi dragit lärdomar och använt dessa som utgångspunkt för vårt förslag till regeringen om en ny funktionshinderspolitik.

En slutsats är att det samlade arbetet för att genomföra de funktionshinderspolitiska målen inte har varit tillräckligt tydligt, systematiskt eller effektivt. Det finns fortfarande stora skillnader i levnadsvillkor mellan personer med och utan funktionsnedsättning. Inom vissa områden har utvecklingen gått framåt, medan den inom andra har avstannat eller gått bakåt. Vi ser tydliga och till synes omotiverade skillnader i levnadsvillkor mellan kvinnor och män med funktionsnedsättning. Vi ser också att risken för utanförskap, ojämlikhet och ohälsa är beroende av vilken typ av funktionsnedsättning en människa har. Att säkerställa alla människors lika rättigheter och värde måste därför utgöra utgångspunkten för det fortsatta arbetet. Styrningen mot de politiska målen måste också bli mer långsiktig och tydlig.

Vi på Myndigheten för delaktighet behöver också som en central kunskapsmyndighet avsevärt utveckla och förbättra vårt arbetssätt för att möta de behov av kunskap och stöd våra målgrupper har. Vi har därför påbörjat ett ambitiöst utvecklingsarbete under året. Vid årets slut kan vi summera att vi har gått från att vara en verksamhet präglad av många interna utmaningar till att med betydligt större tydlighet formulera vilka vi är, vart vi ska och hur vi ska ta oss dit. Vi har också mot denna utgångspunkt börjat lägga grunden för ett arbetssätt som syftar till att bättre ta tillvara våra egna och andras kunskaper och kompetenser. Samarbete och dialog är ledord i detta arbete. Vi arbetar även för att säkerställa att våra aktiviteter bidrar till att minska könsrelaterad ojämlikhet och att integrera perspektiv som hållbarhet och utveckling i enlighet med Agenda 2030. Ordning och reda, kvalitet och systematik,

tydliga mål, prioriteringar och uppföljning är ytterligare ledord som präglar vårt utvecklingsarbete.

Parallellt med det omfattande utvecklingsarbetet har vi under året bidragit med kunskap, stöd och utveckling inom flera områden. Vi har bland annat fokuserat på levnadsvillkor för personer med demenssjukdom, demokratisk delaktighet för personer med psykisk funktionsnedsättning och utveckling av digitala tjänster i kommunerna. Vi har också beskrivit konsekvenserna av att införa Europeiska kommissionens förslag till direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster.

Genom detta arbete har vi försökt lägga grunden för en verksamhet som effektivt och med hög kvalitet kan möta de önskemål och krav som regering, riksdag och våra målgrupper kommer att ställa framöver. Även om ett stort utvecklingsarbete kvarstår är vi nu rustade för att starta upp arbetet inom den nya funktionshinderspolitik som regeringen har aviserat.

Sundbyberg i februari 2017

Malin Ekman Aldén

Generaldirektör

2. Myndigheten för delaktighet – ett kunskapsnav inom funktionshindersområdet

2.1 Uppdrag och roll

Myndigheten för delaktighet (i fortsättningen MFD eller myndigheten) har till uppgift att främja respekten för och medvetenheten om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ur ett rättighets-, mångfalds-, jämställdhets- och medborgarperspektiv ska MFD verka för full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och för jämlikhet i levnadsvillkor. Myndighetens uppdrag är brett och spänner över samtliga samhällsområden som rör personer med funktionsnedsättning.

Till uppgifterna hör att arbeta tvärsektorielt och att bland annat sprida kunskap. MFD ska följa och initiera forskning, främja innovationer samt erbjuda kunskapsstöd. Detta särskilt i frågor som rör delaktighet, tillgänglighet, universell utformning, välfärdsteknologi, miljö, levnadsvillkor och rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (i fortsättningen konventionen) och målen för funktionshinderspolitiken arbetar MFD med att följa utvecklingen av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Myndigheten arbetar också med att stödja olika samhällsaktörer i deras arbete med att förbättra möjligheterna till delaktighet och självständighet för personer med funktionsnedsättning. I detta arbete ingår att både bidra till kunskapsutveckling inom olika områden och erbjuda kunskapsstöd riktad till olika målgrupper. I uppdraget ingår också att på olika sätt, såsom erfarenhetsutbyte, goda exempel och utbildningar stödja och främja ett effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken.

Myndighetens arbete med uppföljning, stöd och främjande, kunskapsutveckling och kunskapspridning stödjer varandra. Genom uppföljning

av levnadsvillkoren identifieras hinder och problem som kan kommuniceras till berörda aktörer. Den utgör också underlag för prioriteringar och val av insatser för att främja och stödja olika målgrupper. Behov av kunskapsutveckling och fördjupning kan samtidigt identifieras. MFD:s arbete genomsyras av att samla in kunskap, synpunkter och erfarenheter från myndighetens målgrupper. På så sätt bidrar de löpande till att förbättra uppföljningen inom olika områden.

2.1.1 Samverkan och samråd

Ingångsvärdet för myndighetens arbete är samarbete och dialog. MFD har en bred målgrupp som omfattar andra statliga myndigheter, landsting och kommuner, näringsliv och civilsamhälle. Samverkan och samråd med dessa målgrupper är därför centralt i arbetet. Det bidrar till att MFD kan erbjuda en plattform för samlad kunskap inom funktionshindersområdet som bygger på kunskap om målgruppernas förutsättningar och behov. Samråd och samverkan i myndighetens funktionshindersråd och insynsrådet spelar stor roll i sammanhanget (se närmare nedan samt avsnitt 2.3), liksom myndighetens deltagande i Rådet för statlig styrning med kunskap (se under avsnitt 3.2.2.4). Till detta kommer det arbete som pågår med att etablera ett kunskapsråd och en samrådsmodell för utveckling av myndighetens samverkan med det civila samhället.

Funktionshindersråd

Samråd med funktionshindersorganisationerna är centralt för MFD:s verksamhet och de spelar en viktig roll i utvecklingen av funktionshinderspolitiken. Funktionshindersorganisationerna ska enligt artikel 4.3 i konventionen involveras i processer och frågor som rör personer med funktionsnedsättning.

Myndighetens samverkan med funktionshindersorganisationerna utgår från en överenskommelse mellan dåvarande Handisam och Handikappförbunden, Lika Unika och Nätverket unga för tillgänglighet (NUFT). Där dras ramarna upp för ett funktionshindersråd för information, samråd och dialog. Överenskommelsen utgår från Europarådets kod ”Europeisk kod för idéburna organisationers medverkan i beslutsprocessen”.

Funktionshindersrådet har haft tre möten under året och har både varit ett forum för utbyte av information och för diskussion kring gemensamt identifierade frågeställningar, såsom strategiska frågor kring myndighetens pågående projekt och regeringsuppdrag. Minnesanteckningar från rådets möten publiceras på myndighetens webbplats.

Ett arbete har påbörjats med att se över både den gemensamma överenskommelsen och myndighetens samverkan med funktionshindersrörelsen och det civila samhället generellt. Syftet är att ta fram former för en strategisk och välfungerande samverkan med myndighetens olika målgrupper.

Myndigheten har även i flera uppdrag och projekt bildat strategiska samrådsgrupper bestående av representanter från Handikappförbunden, Lika Unika och NUFT samt andra aktörer med relevant kunskap.

Kunskapsråd

MFD arbetar med att definiera syfte och målsättning för det kunskapsråd som framgår enligt myndighetens instruktion. Inriktningen är att ha en sammansättning av ledamöter som kan tillföra synpunkter och kunskap på strategiskt viktiga områden för myndighetens uppföljning och arbetet med kunskapsutveckling och stöd. Arbetet med att identifiera kompetensprofiler och rekrytera ledamöter kommer att slutföras under våren 2017.

2.2 Utvecklingsarbete pågår

Det senaste halvåret har präglats av ett intensivt utvecklingsarbete på myndigheten. Bakgrunden är det behov av utveckling och förbättringar som har identifierats av myndigheten, men även av Statskontoret. Målet är att MFD ska vara en effektiv sektorsövergripande kunskapsmyndighet inom funktionshindersområdet. Statskontoret redovisade i juni 2016 en analys av Myndigheten för delaktighets verksamhet och förutsättningar (rapport 2016:18) och lämnade med anledning av analysen ett antal rekommendationer och förslag till åtgärder.

Mot bakgrund av dessa redovisade MFD på eget initiativ i augusti 2016 en utvecklingsplan till regeringen. Planen innehåller åtgärder och insatser som myndigheten avser att genomföra för att säkerställa och utveckla arbetet som en kunskapsmyndighet präglad av effektivitet, professionalitet och kvalitet. Utvecklingsarbetet är omfattande och ska vara klart till utgången av 2017.

Följande områden är prioriterade i utvecklingsarbetet: verksamhetsutveckling, ledning, styrning och kvalitetssäkring samt kompetensförsörjning och kompetensutveckling.

Målbilden med utvecklingsarbetet är att MFD i sin roll som kunskapsnav ska kunna leverera ny och samlad kunskap inom det funktionshinderspolitiska området. Myndigheten ska också utgöra en mötesplats kring olika frågor och områden som är viktiga för olika aktörer inom funktionshindersområdet. MFD ska sprida kunskap om olika vägar för att stödja och främja utvecklingen för personer med funktionsnedsättning. Löpande ska myndigheten kunna leverera kunskap om levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning ur olika perspektiv. MFD ska fortsätta utvecklingen av en långsiktig och systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken.

Fokus i arbetet är att utveckla ledning, styrning och uppföljning av verksamhetens innehåll, mål och resultat. Under hösten har myndigheten därför påbörjat arbetet med att ta fram nya strategier och processer för områdena forskning, innovation, standardisering och välfärdsteknologi. Dessa kommer att vara grunden för verksamhetsplanering och prioriteringar. Planen är att strategierna ska fastställas under våren 2017. Vidare har en plan för utveckling av myndighetens samlade uppföljning av funktionshinderspolitiken tagits fram. Denna tar sin utgångspunkt i konventionen och inkluderar också uppföljning av Agenda 2030 samt ett tydligt jämställdhetsperspektiv. MFD har påbörjat en förstudie för att utveckla en systematisk omvärldsbevakning. Denna ska i första hand utgöra ett verktyg för styrning och prioriteringar men också öka träffsäkerheten i olika insatser. Arbetet med att utveckla och organisera myndighetens stödande och främjande verksamhet har påbörjats, bland annat genom en kartläggning och förstudie.

Vidare har MFD under året arbetat med att utveckla rutiner och arbetsformer. De ska bidra till samarbete och utveckling samt säkerställa kvalitet i myndighetens arbete. De ska också bidra till en god arbetsmiljö präglad av öppenhet, professionalitet, och trivsel. Samarbete, dialog och ansvarstagande på alla nivåer är nödvändiga delar i detta arbete. Under hösten har myndigheten haft gemensamma insatser för kompetensutveckling, bland annat inom funktionshindersområdet och den statliga värdegrunden. Myndigheten har även påbörjat en utveckling av det interna arbetet med tonvikt på ett projektbaserat arbetssätt och ett utvecklat samarbete med andra aktörer. MFD har också som grund för sitt samlade arbete formulerat ett antal spelregler inom myndigheten om hur man förhåller sig till varandra och andra.

Parallellt med detta pågår ett identitetsarbete som i grafiskt uttryck och innehåll beskriver myndighetens uppdrag, mål och vägen dit. Detta arbete har under hösten resulterat i att myndigheten har tagit fram en grafisk profil och en ny logotyp. MFD har påbörjat arbetet med att ta fram en kommunikationsstrategi och -plattform samt att utveckla webb- och digitala kanaler, både interna och externa. Målet är att ha ett strategiskt fokus, men också effektiva kanaler och verktyg för genomförandet av myndighetens uppdrag.

Under hösten har även myndighetens vision, verksamhetsidé, långsiktiga mål, strategier och prioriteringar tydliggjorts genom en översyn och revidering av styrmodellen. Med utgångspunkt i konventionen bildar denna styrmodell, tillsammans med den plan för jämställdhetsintegrering som har tagits fram under året och de målsättningar och den inriktning som gäller för myndighetens arbete med Agenda 2030-målen, grunden för verksamheten framöver.

2.3 Organisation

Myndigheten för delaktighet är en enrådig myndighet, vilket innebär att generaldirektören fattar beslut på myndighetens vägnar och bär ansvaret för verksamheten inför regeringen. Ett insynsråd bidrar till att uppfylla kravet på demokratisk insyn och medborgerligt inflytande. Rådet har sammanträtt tre gånger under året.

Myndigheten har fyra avdelningar. Dessa är kunskap och riktlinjer, uppföljning och analys, kommunikation samt samordning och service. Utöver dessa finns också en stabsfunktion som fungerar som stöd till myndighetsledningen i strategiska frågor som rör myndighetens utveckling och inriktning. Under året har frågor som rör stöd och främjande flyttats över från den tidigare avdelningen för kommunikation och stöd till avdelningen för uppföljning och analys, vilket innebär att kommunikationsverksamheten har renodlats i en kommunikationsavdelning. Under 2017 avser myndigheten att genomlysna ändamålsenligheten och effektiviteten i nuvarande organisation och de förändringar som har skett.

3. Resultatredovisning

3.1 Verksamhetens finansiering

För verksamhetens bedrivande har myndigheten erhållit tre statliga anslag vilka jämte bidrag och smärre övriga intäkter utgör myndighetens samlade finansiering. För 2016 redovisar myndigheten ett anslagssparande. Det utgående överföringsbeloppet uppgår till 1 883 tkr, varav 1 596 tkr efter indrag utgör ingående överföringsbelopp från 2015.

3.1.1 Redovisning av intäkter och kostnader

Tabell 1. Fördelning av anslag samt bidrag och övriga intäkter tkr, år 2014-2016.

Kostnaderna överensstämmer med intäkterna.

Verksamhetsområde	2016	2015	2014
Följer utvecklingen – Ramanslag Uo 9 3:1	16 249	17 810	10 536
Följer utvecklingen – Ramanslag Uo 9 4:2 och Uo 9 4:5*	0	-	-
Följer utvecklingen – bidrag och övriga intäkter**	421	512	1 029
Stödjer utvecklingen – Ramanslag Uo 9 3:1	40 641	32 213	27 579
Stödjer utvecklingen – Ramanslag Uo 9 4:2 och Uo 9 4:5*	15 262	-	-
Stödjer utvecklingen – bidrag och övriga intäkter**	201	8 681	4 390
Hjärnkoll – bidrag	-	297	13 135
Totalt	72 774	59 513	56 669

*) Avser Ramanslag Uo 9 4:2 och Uo 9 4:5 i SCR-flöde som är nya för 2016.

***) Posten innehåller bidrag, avgifter och andra ersättningar samt finansiella intäkter.

Kostnader för ledning, verksamhetsstöd och övriga gemensamma kostnader såsom exempelvis lokalhyra och IT, är fördelade som overheadkostnader med lönekostnader per verksamhetsområde som fördelningsnyckel.

3.1.2 Beträffande redovisning av prestationer

Enskilda prestationers kostnader redovisas i årsredovisningen bestående av:

Personalkostnad – kostnad baserad på redovisad tid i Palasso.

Övriga kostnader – inklusive transfereringar.

Overheadkostnad – baserad på lönekostnad per prestation i relation till respektive verksamhetsområdes totala löne- och overheadkostnad.

Regeringsuppdrag finansierade från utgiftsområde 9 anslag 4:2 och 4:5 har påförts overheadkostnad baserat på om de har externrekryterad personal, enligt av myndigheten tidigare tillämpad princip.

Tabell 1, ovan, åskådliggör på motsvarande sätt som tidigare år hur myndighetens verksamhet har finansierats utifrån en uppdelning i verksamhetsområdena Följer utvecklingen och Stödjer utvecklingen. Resultatredovisningsavsnittet omfattar för 2016 emellertid även ett tredje verksamhetsområde, kallat Kommunikation och spridning. Se avsnitt 3.2.3 nedan. I tabell 1 utgör område Kommunikation och spridning en del av Stödjer utvecklingen. Detta med hänvisning till att verksamheten under större delen av året har varit organiserad enligt den tidigare ordningen, samt för att behålla den direkta jämförbarheten med åren 2014-2015.

3.2 Verksamhetens resultat

I det följande redovisas myndighetens resultat under rubrikerna: Följer utvecklingen, Stödjer utvecklingen samt Kommunikation och spridning. Kommunikation och spridning har tillkommit i jämförelse med 2015. Att tydligt och effektivt kommunicera och sprida den kunskap som myndigheten samlar in och genererar har varit särskilt prioriterat för 2016 och kommer att vara fortsatt prioriterat framöver.

3.2.1 Följer utvecklingen

I myndighetens uppgifter ingår att ha samlad kunskap om arbetet för ökad tillgänglighet och dess resultat samt om utveckling av och skillnader i levnadsvillkoren för personer med olika funktionsnedsättningar i alla åldrar. Myndigheten ska i detta sammanhang genomföra kartläggningar, uppföljningar, utvärderingar och analyser. MFD ska även följa upp, utvärdera och analysera insatser från statliga myndigheter, kommuner, landsting och andra aktörer i förhållande till de nationella funktionshinderspolitiska målen. Myndigheten ska vidare främja ett systematiskt och effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken på alla nivåer i samhället samt föreslå lämpliga åtgärder för en effektiv styrning och samordning av det funktionshinderspolitiska arbetet.

3.2.1.1 Uppföljning av funktionshinderspolitiken

Uppföljning och utvärdering av strategin för genomförandet av funktionshinderspolitiken

I samband med att regeringen beslutade om en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011-2016 fick MFD i uppdrag att årligen analysera och återrapportera utvecklingen av arbetet till regeringen. I juni 2016 rapporterade myndigheten en slutlig utvärdering och analys av strategin. Rapporten bygger bland annat på en sammanställning och analys av slutrapporter från de 22 statliga myndigheter som regeringen pekat ut som särskilt strategiska i genomförandet av strategin. Deras arbete har utgått från av regeringen beslutade delmål och inriktningsmål. Utöver detta har slutrapporten omfattat en bedömning och analys av hur väl strategin i sin helhet har levt upp till de nationella målen för funktionshinderspolitiken som fastställdes av riksdagen år 2000. Detta har gjorts utifrån sammanställd statistik som beskriver utveckling av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning under strategiperioden. Bedömningen och analysen har också särskilt fokuserat på levnadsvillkor ur ett jämställdhetsperspektiv. Utvecklingen av hur de nationella målen har uppfyllts under strategiperioden har omfattat uppföljning av offentliga aktörers insatser. I detta arbete har myndighetens uppföljning av statliga myndigheter, regionala

kollektivtrafikmyndigheter och kommuner utgjort centrala underlag (se närmare nedan, avsnitt 3.2.1.2). För att komplettera analysen genomfördes dessutom en utredning om landstingens arbete med funktionshindersfrågor samt en om arbetsmarknadens parter syn på och arbete med dessa frågor. Myndigheten har också utvärderat den funktionshinderspolitiska strategin som metod för genomförande av funktionshinderspolitiken.

Sammantaget visar utvärderingen och analysen att utvecklingen mot de nationella målen för funktionshinderspolitiken har gått framåt under strategiperioden, om än långsamt. Levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning har förbättrats i vissa avseenden och stått still i andra. På en del områden har utvecklingen gått bakåt. När det gäller delaktighet på arbetsmarknaden, upplevd hälsa och utbildningsnivå har situationen för personer med funktionsnedsättning förbättrats under strategiperioden. Fortfarande är dock skillnaden gentemot övrig befolkning oacceptabel. Bland personer med funktionsnedsättning finns dessutom omotiverade skillnader mellan könen där kvinnor har sämre levnadsvillkor än män.

Mot denna slutsats kan konstateras att även effekterna av de strategiska myndigheternas insatser brister vad avser utvecklingen av levnadsvillkor för målgruppen som helhet. Dessa samlade erfarenheter och slutsatser har utgjort grund för det förslag inför framtidens funktionshinderspolitik som MFD lämnade till regeringen i juni 2016 (se avsnitt 3.2.2.1). I förslaget skriver myndigheten bland annat att politiken måste utgå från ett tydligt rättighetsperspektiv och omfatta en tydligare styrning av politiken. Syftet är att göra den mer långsiktig och systematisk.

Strategin som metod för genomförandet av funktionshinderspolitiken har haft betydelse för utvecklingen, men det finns brister. Strategin säkerställer bland annat inte att samtliga rättighetsområden inom konventionen omfattas av genomförandearbetet. Kopplingen till de nationella målen för funktionshinderspolitiken är inte heller tillräckligt tydlig. Även strukturen på strategin har varit otydlig och ojämn. Ansvariga myndigheter har styrts med ett flertal överlappande och oklara styrmedel. Delmålen för de strategiska myndigheterna har också varierat i struktur, typ och ambitionsnivå. Det saknas också i stora delar ett barn-

och jämställdhetsperspektiv i myndigheternas arbete och återrapportering. Sammantaget är det därför svårt att utvärdera effekten av myndigheternas arbete i förhållande till de nationella målen.

Den samlade utvärderingen och analysen av strategin har tryckts och publicerats som rapport på MFD:s webbplats. Rapporten har utgjort underlag för myndighetens förslag om framtida funktionshinderspolitik och regeringens fortsatta beredning av den framtida funktionshinderspolitiken (se avsnitt 3.2.2.1). Rapporten tjänar även som underlag för regeringens kommande återrapportering till övervakningskommittén. Rapporten har skickats som underlag för myndighetsdialog till de fackdepartement som respektive strategisk myndighet tillhör samt utgjort underlag för MFD:s resultatkonferens 2016 (se nedan under avsnitt 3.2.2.2).

Utvecklad uppföljning av funktionshinderspolitiken

I samband med granskningen av Sveriges första rapport om efterlevnaden av konventionen lämnade kommittén för rättigheter för personer med funktionsnedsättning (i fortsättningen övervakningskommittén) i maj 2014 ett antal rekommendationer för att förverkliga de rättigheter som slås fast i konventionen. När det gäller uppföljning rekommenderade övervakningskommittén Sverige att se över systemet med indikatorer för att säkerställa att det omfattar konventionens alla områden och utformar åtgärder för att förmå kommunerna att följa upp dess genomförande.

Under hösten 2016 har myndigheten som en del i sitt uppdrag att utveckla ett nationellt uppföljningssystem arbetat med att vidareutveckla uppföljningen i sina olika delar. Ett särskilt fokus i arbetet är möjligheten att beskriva utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning utifrån kön, ålder, etnicitet och socioekonomisk bakgrund. Uppföljningen syftar även till att bättre belysa situationen för olika grupper av personer med funktionsnedsättning. En mer samlad uppföljning av olika aktörers arbete med funktionshindersfrågorna ingår också. Grund i utvecklingsarbetet utgör bland annat ovan nämnda rekommendationer från övervakningskommittén, myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering samt målen i Agenda 2030-arbetet. Arbetet

har resulterat i en handlingsplan för myndighetens utvecklingsarbete kring uppföljningen för 2017 och framåt.

3.2.1.2 Uppföljning av offentliga aktörers insatser

Som en del i MFD:s uppgift att följa upp offentliga aktörers insatser har myndigheten under året följt upp utvecklingen av kommuners, regionala kollektivtrafikmyndigheters och statliga myndigheters arbete inom funktionshindersområdet, vilket redovisas nedan. Då det saknats uppföljning av landstingens och regionernas arbete med funktionshindersfrågorna genomfördes under året en särskild studie av detta.

Myndighetsuppföljning

I syfte att följa upp tillämpningen av förordning 2001:526 om statliga myndigheters ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken har en enkät skickats till 277 myndigheter som har minst tio anställda. Syftet var att ta reda på hur myndigheterna arbetar med fysisk tillgänglighet, tillgänglig information och tillgänglig verksamhet. Resultatet har presenterats och kommunicerats på myndighetens webbplats i form av öppna jämförelser och genom riktad information till myndigheterna. En analys av de samlade resultaten presenterades i rapporten Så tillgänglig är staten 2016. Underlaget utgör även grund i uppföljningen av strategiperioden samt för förslaget till ny politik.

Svarsfrekvensen för uppföljningen av statliga myndigheter är mycket god och har under året förbättrats ytterligare, se tabell.

Volymtabell 2. Antal/andel (%) statliga myndigheter som besvarade myndighetsuppföljningen 2014-2016

Myndighetsuppföljningen	2016	2015	2014
Antal svarande myndigheter	275	257	285
Svarsfrekvens	99 %	95 %	96 %

Uppföljningen av de statliga myndigheterna visar att det systematiska tillgänglighetsarbetet under 2016 har gått bakåt på flera områden i jämförelse med föregående år. Detta gäller bland annat inventeringen av tillgängligheten i lokaler, skriftlig information och kommunikation. Utvecklingen kan dels förklaras med att funktionshindersperspektivet ännu inte är integrerat i alla myndigheter varför kontinuiteten i arbetet är bristfällig. Dels kan det bero på att fler myndigheter deltagit i uppföljningen jämfört med tidigare, vilket kan innebära att det också finns fler myndigheter i uppföljningen som inte tidigare har arbetat systematiskt med tillgänglighetsarbete. Resultatet visar också att de 22 strategiska myndigheterna, dvs. de som har särskilda uppdrag i enlighet med regeringens funktionshindersstrategi för 2011-2016, skiljer ut sig genom höga resultat. Deras resultat är dessutom jämnt fördelade inom alla de områden som uppföljningen täcker. Det indikerar att det bedrivs ett övergripande arbete med tillgängligheten inom dessa myndigheter och att det är en effekt av den strategiska roll man har tilldelats.

Sammantaget har myndighetsenkäten bidragit till att sätta fokus på tillgänglighetsarbetet inom myndigheterna och samtidigt spridit kunskap om MFD:s riktlinjer för tillgänglighet. De resultat som har publicerats på webbplatsen i form av öppna jämförelser har även haft en pådrivande effekt på tillgänglighetsarbetet för flera myndigheter, framförallt för de strategiska myndigheterna. Myndighetsenkäten har även för en del myndigheter fungerat som ett verktyg för det faktiska arbetet med tillgängligheten.

Kommunuppföljning

I syfte att följa arbetet för ökad tillgänglighet och delaktighet i kommunerna har fem olika enkäter skickats till samtliga landets 290 kommuner. En särskild enkät har även skickats till de 21 regionala kollektivtrafikmyndigheterna i syfte att följa arbetet för ökad tillgänglighet och användbarhet inom kollektivtrafiken. Enkäterna till kommuner och regionala kollektivtrafikmyndigheter följer arbetet på struktur-, process- och resultatnivå utifrån FN:s högkommissaries rekommendation för uppföljning av mänskliga rättigheter på nationell nivå. Resultat på kommunnivå har presenterats på myndighetens webbplats i form av öppna jämförelser samt i Rådet för främjande av

kommunala analysers databas Kolada. På webbplatsen har också samlade resultat presenterats. Resultaten från respektive kommun har återkopplats till kommunstyrelsen samt andra strategiskt utvalda aktörer inom kommunen. De har också kommunicerats i form av lokalt anpassade pressmeddelanden, sociala medier och personliga presentationer för enskilda kommuner samt andra externa aktörer som efterfrågat detta.

Svarsfrekvensen för enkäten till de regionala kollektivtrafikmyndigheterna om fysisk tillgänglighet har minskat något under året. En anledning till utvecklingen är att dessa myndigheter är få vilket medför att bortfall från en myndighet får relativt stora konsekvenser i den procentuella svarsfrekvensen. När det gäller uppföljningen av kommuner har svarsfrekvenserna för de fem enkäterna fortsatt att öka. Svarsfrekvenserna i kommunuppföljningarna är att bedöma som mycket goda, vilket är en omständighet värd att notera med tanke på den oro om frivilligheten i kommunuppföljningen som övervakningskommittén har uttalat.

Volymtabell 3. Andel (%) av samtliga kommuner resp. kollektivtrafikmyndigheter som besvarade kommunuppföljningens enkäter 2014-2016

Kommunuppföljningen	2016	2015	2014
Enkät fysisk tillgänglighet	68	65	59
Enkät arbetsmarknad	69	65	59
Enkät kultur	80	72	65
Enkät idrott	79	71	65
Enkät utbildning	70	68	53
Enkät transport	76	86	86

Resultaten från kommunuppföljningen 2016 visar att kommunerna har utvecklat sitt arbete sedan mätningen 2015. Endast utbildningsområdet står still jämfört med tidigare. Både högre svarsfrekvens och förbättrade resultat är sannolikt effekter av MFD:s satsning på att synliggöra uppföljning och utfall. Flera kommuner använder resultaten som ett underlag för verksamhetsutveckling. En av frågorna i de fem kommunenkäterna gäller huruvida kommunerna använder konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i sitt arbete. Resultaten visar att det under 2016 tillkommit nio kommuner som inom något av de fem undersökta områdena använder konventionen i sitt arbete.

Som ovan nämnts pågår ett utvecklingsarbete på myndigheten i syfte att utveckla uppföljningen av funktionshinderspolitiken. I detta arbete ingår att utveckla en samlad uppföljning av de offentliga aktörernas arbete med

att integrera ett funktionshinders- och rättighetsperspektiv. Detta arbete fortsätter under 2017.

3.2.1.3 Uppföljning av levnadsvillkor

För en övergripande sammanfattning av utvecklingen av levnadsvillkor, se myndighetens redovisning ovan under avsnitt 3.2.1.1.

Jämställdhetsanalys av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

Övervakningskommittén har uttryckt oro gällande den begränsade kunskapen om i vilken utsträckning kvinnor och flickor med funktionsnedsättning diskrimineras. För att öka kunskapen om skillnader i levnadsvillkor för flickor, pojkar, kvinnor och män med funktionsnedsättning har myndigheten genomfört en jämställdhetsanalys. Det skedde inom ramen för ett regeringsuppdrag och rapporterades till regeringen under 2016. Jämställdhetsanalysen visar att personer med funktionsnedsättning som grupp generellt sett har sämre levnadsvillkor och sämre möjligheter att delta i samhällslivet än övrig befolkning. Oavsett funktionsförmåga är flickors och kvinnors levnadsvillkor och möjligheter till delaktighet sämre än pojkars och mäns inom flera undersökta områden. Det gäller tillgång till stöd, både inom utbildningsområdet och vad gäller tillgången till arbetsmarknadsinsatser och socialförsäkrings-systemet. De skillnader som finns hos hela befolkningen mellan kvinnor och män finns även i gruppen personer med funktionsnedsättning. Tendenser finns att skillnader mellan flickor och kvinnor respektive pojkar och män förstärks i gruppen som har funktionsnedsättning.

Jämställdhetsanalysen har bidragit till att synliggöra ny kunskap och bland annat tjänat som underlag inför Sveriges dialog med FN:s övervakningskommitté för konventionen om avskaffande av all slags diskriminering mot kvinnor.

Demokratisk delaktighet för personer med psykisk funktionsnedsättning

Som ett underlag för regeringens arbete med utveckling av demokrati-frågor har MFD haft regeringens uppdrag att genomföra en studie om situationen för personer med psykisk funktionsnedsättning och deras

möjlighet till delaktighet i mellanvalsdemokratin. Resultaten från studien visar att personer med psykisk funktionsnedsättning ofta har sämre förutsättningar än andra att delta i mellanvalsdemokratin. Flera aspekter försvårar möjligheterna för gruppen som brister i den kognitiva tillgängligheten, bristande självkänsla och upplevt utanförskap samt fördomar och bristande kunskap från övriga samhället. Samtidigt finns det hos många av de personer som har intervjuats i studien ett stort engagemang och vilja att vara med och förändra samhället, inte minst utifrån den egna erfarenheten. I sin rapport till regeringen pekar myndigheten på ett antal områden som kan utvecklas för att skapa bättre förutsättningar för delaktighet för personer med psykisk funktionsnedsättning. Det handlar till exempel om att utveckla alternativa former och metoder för delaktighet och att öka kunskapen om och efterfrågan av målgruppens medverkan.

Kartläggning av indikatorer samt specialbearbetningar av data

För att mer samlat och systematiskt kunna presentera den statistik som är relevant för att beskriva levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning har myndigheten kartlagt indikatorer från Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning om levnadsförhållanden (ULF). Arbetet har också omfattat motsvarande undersökning på EU-nivå, SILC (European Union statistics on income and living conditions). Kartläggningen har skett i samverkan med funktionshindersorganisationerna och ett antal andra statliga myndigheter. Genom kartläggningen har även uppgifter om vad som saknas samt ytterligare källor för att beskriva levnadsvillkoren kunnat identifieras.

För att bättre kunna beskriva utvecklingen av levnadsvillkor inom vissa områden har myndigheten även beställt specialbearbetningar av data från SCB. Bearbetningar har gjorts avseende ett antal indikatorer om ungdomar som varken arbetar eller studerar, avhopp från gymnasiala och eftergymnasiala studier samt mått på hushållens ekonomiska situation utifrån personer med funktionsnedsättning.

Detta arbete bildar också underlag för myndighetens arbete med att utveckla uppföljningen av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Undersökningspanelen Rivkraft

Myndigheten driver sedan ett antal år tillbaka undersökningspanelen Rivkraft. Rivkraft är en webbaserad panel med för närvarande 2 509 deltagare med olika typer av funktionsnedsättning. Panelen svarar flera gånger per år på frågor om hur de upplever sin vardag och vilka hinder de möter för delaktighet. Panelen utgör på så sätt ett komplement till de nationella undersökningarna om levnadsvillkor och ger en bild av hur människor upplever sin vardag och hur de påverkas av olika beslut.

För att få underlag till myndighetens arbete med några regeringsuppdrag samt till uppföljningar och analyser inom myndigheten har fem enkäter besvarats av Rivkraft under året. Tre enkäter berörde demokratiskt deltagande och delaktighet i mellanvalsdemokrati, boende- och närmiljö samt ekonomi och föräldraskap. Dessutom besvarades en enkät om deltagarnas upplevelse av att vara med i panelen samt en enkät som kartlade bakgrundsinformation om paneldeltagarna. Resultaten från samtliga enkäter har sammanställts, analyserats och presenterats på myndighetens webbplats.

3.2.2 Stödjer utvecklingen

Myndigheten stödjer på olika sätt utvecklingen mot full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning, jämlikhet i levnadsvillkor och ett effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken. MFD arbetar bland annat med att ta fram riktlinjer och vägledning till stöd för arbetet med tillgänglighet och delaktighet. Myndigheten bidrar till kunskapsutveckling inom funktionshindersområdet, arbetar tvärssektoriellt och sprider kunskap, erfarenheter och goda exempel. Myndigheten initierar utvecklingsarbete, följer forskning samt främjar innovationer i nationella och internationella sammanhang.

Som en del i det stödjande arbetet svarar myndigheten på många frågor om bland annat tillgänglighet inom främst byggd miljö. Frågorna ställs av allmänheten, företrädare för såväl privata som offentliga aktörer och det civila samhället. Dessa frågor bidrar även till att myndigheten får kunskap om områden som behöver uppmärksammas. Under året har myndigheten identifierat att bristande tillgänglighet kan förekomma i

lokaler där arbetsmarknadsutbildningar bedrivs. MFD har därför informerat privata utbildningsförmedlare om riktlinjer för förbättrad tillgänglighet i lokaler som används av allmänheten.

Myndigheten deltar även regelbundet i konferenser och evenemang för att öka den allmänna kunskapen om god tillgänglighet hos allmänheten, olika professioner, verksamhetsföreträdare och kommuner. Under året har myndigheten tagit upp frågor om framtidsinriktad tillgänglighet i sporthallar och idrottsanläggningar, utformningsöverväganden för tillgängliga LSS-boenden, integration av ny digital teknik för larm eller service och universell utformning.

Myndigheten uppmärksammar också löpande frågor om rättigheter för personer med funktionsnedsättning genom föreläsningar, konferenser och deltagande i referensgrupper och nätverk. I samband med dessa har myndigheten under året bland annat spridit kunskap om verktyg och metoder för att göra barn och unga med funktionsnedsättning mer delaktiga i beslut som rör dem. Detta är ett område som särskilt har uppmärksammats av övervakningskommittén. Att utveckla arbetet med rättigheter för personer med funktionsnedsättning är också ett prioriterat område i myndighetens internationella arbete. MFD representerar bland annat regeringen i Europarådet och har under året medverkat i att ta fram en ny strategi för Europarådets funktionshinderspolitik 2017–2023. Där finns en tydligare koppling till konventionen än tidigare. Strategin har enhälligt antagits av Europarådets ministerråd.

Uppföljningen av det strategiska arbetet för att genomföra funktionshinderspolitiken och utvecklingen av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning innebär att myndigheten behöver identifiera vilka insatser och vilket stöd som ska prioriteras inom olika områden. Som en del i detta arbete har myndigheten under hösten 2016 arbetat med att ta fram ett antal strategier, se ovan under avsnitt 2.2.

3.2.2.1 Förslag till ny funktionshinderspolitik

För att stödja regeringen i ett effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken och ge beredningsunderlag för regeringens överväganden för funktionshinderspolitiken efter 2016 redovisade myndigheten i

juni 2016 ett regeringsuppdrag med förslag på struktur för genomförande, uppföljning och inriktning inom funktionshindersområdet. Uppdraget redovisades i rapporten En funktionshinderspolitik för ett jämlikt och hållbart samhälle.

Myndighetens förslag syftar till att funktionshinderspolitiken ska bli mer effektiv och systematisk samt till att stärka kopplingen mellan funktionshinderspolitiken och konventionen. Myndigheten föreslår en ny strategiperiod som ska skapa långsiktighet och innebära en högre grad av tydlighet i arbetet samt en förenklad styrning av de ansvariga myndigheterna inom politikområdet. Myndigheten föreslår också ett reviderat nationellt mål för funktionshinderspolitiken och en ny inriktning för att stärka rättighetsperspektivet. MFD föreslår också elva prioriterade områden som bättre än tidigare områden ska harmonisera med konventionen och regional och kommunal verksamhet.

Förslaget till en ny funktionshinderspolitik har remitterats till 126 instanser och bereds inom Regeringskansliet.

Myndigheten kan konstatera att förslaget har inneburit en samling kring det fortsatta gemensamma arbetet med såväl offentliga aktörer som funktionshindersorganisationerna. Arbetet för att genomföra de funktionshinderspolitiska målen är beroende av många olika insatser som behöver vara samordnade, tydliga och systematiska. Den dialog som har påbörjats genom myndighetens förslag bildar utgångspunkt för MFD:s fortsatta myndighetssamarbete och utveckling av stöd inom området.

3.2.2.2 Stöd till offentliga aktörer för att genomföra funktionshinderspolitiken

Resultatkonferens om utvecklingen av funktionshinderspolitiken

På uppdrag av regeringen har myndigheten sedan 2013 genomfört årliga resultatkonferenser för berörda aktörer om arbetet med strategin för genomförande av funktionshinderspolitiken 2011-2016. Samtidigt med resultatkonferenserna har temadialoger arrangerats i samarbete med funktionshindersrörelsen och de strategiska myndigheterna.

Under hela perioden 2013-2016 har resultatkonferenserna och tematdialogerna genomförts vid samma tillfälle, och under senare år har dessa dagar utvecklats till ett sammanhållet koncept under namnet Delaktighetsdagen.

I december 2016 genomförde MFD årets, och strategiperiodens sista, resultatkonferens. Konferensen riktade sig till de strategiska myndigheterna, andra relevanta myndigheter inom funktionshindersområdet, kommuner och funktionshindersorganisationer. Närmare 300 personer deltog på konferensen. Nytt för året var att tillhandahålla ett separat seminarium för kommuner på eftermiddagen med temat FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Antalet kommunedeltagare 2016 var 135, att jämföra med 35 under 2014. År 2015 bjöds inte kommuner in. Konferensen webbsändes och dokumenterades med stöd av ett digitalt dialogverktyg där publiken hade möjlighet att ställa frågor digitalt. Merparten av dessa frågor har besvarats och publicerats på webbplatsen.

Inom ramen för resultatkonferensen hölls även den årliga tematiska dialogen med funktionshindersorganisationer och de strategiska myndigheterna. Årets tema var att utveckla samråd och det digitala dialogverktyget användes även här för att dokumentera gruppdiskussionerna. Resultatet av diskussionerna kommer att användas som en del i arbetet med att se över myndighetens samverkan med funktionshindersrörelsen och det civila samhället.

Resultatkonferenserna har sammantaget varit fokuserade på att beskriva och diskutera utvecklingen av inriktningsmål och delmål i strategin för genomförandet av funktionshinderspolitiken samt att presentera utvecklingen av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning. Mellan åren 2013 och 2015 har också årets bubblare utsetts bland de strategiska myndigheterna för att uppmärksamma myndigheter som utvecklat särskilt goda resultat eller insatser.

För tematdialogerna har särskilt två områden berörts, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och utveckling av samrådsformer.

Totalt har fem resultatkonferenser och fyra temadialoger genomförts under strategiperioden. Samtliga har utvärderats med mycket goda resultat avseende helhetsintryck och uppfyllda förväntningar. Vid årets konferens ansåg 94 procent av de som svarade på en utvärderingsenkät (hälften av konferensdeltagarna besvarade enkäten) att helhetsintrycket var bra (55 procent) eller mycket bra (39 procent). 93 procent ansåg att deras förväntningar uppfylldes.

ESI-support

ESI-support (Europeiska struktur- och investeringsfonderna) är en stödorganisation inom Svenska ESF-rådet (Rådet för Europeiska socialfonden) med syfte att stödja både den egna myndigheten och potentiella och godkända projekt. Stödområdena är jämställdhet, tillgänglighet, icke-diskriminering och ekologisk hållbarhet. Sedan 2014 har MFD tillhandahållit kompetens och resurser för att arbeta med tillgänglighetsfrågor för Svenska ESF-rådets räkning. Fondens inriktning, spridning över landet och de stora finansiella resurserna för att stimulera utvecklingsarbete på arbetsmarknaden skapar en grund för att sprida och implementera tillgänglighet inom såväl offentliga som privata verksamheter. Syftet är att genom ett brett tillgänglighetsarbete skapa inkluderande arbetsplatser, tillgängliga produkter och tjänster och universellt utformad utveckling och tillväxt över hela landet.

Under 2016 har myndighetens stöd till ESF-rådet utgjorts av medverkan i att utveckla den tidigare framtagna standarden för tillgänglighetsintegrering. Planen är att integrera standarden i ESF-rådets verksamhet som ett vägledande verktyg för tillgänglighetsarbete på EU-nivå, nationell nivå, regional nivå och för potentiella och beslutade projekt.

Myndigheten har medverkat i att ta fram goda exempel på projekt som integrerat tillgänglighet. Exemplen ingår nu i det webbaserade stödet ”ESI-support” och är en del i det föreläsningmaterial som upphandlade konsulter vid ESF-rådet använder.

MFD har medverkat i att ta fram nationella utlysningstexter och utveckla kravställande av samlade kriterier för jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. Dessa insatser riktar sig direkt till Svenska ESF-rådet och avser verksamhetsutveckling av underlag och bedömningar.

Utveckling av stödverktyg m.m.

Myndigheten ser behov av att utveckla sitt arbete med att stödja bästa tillgängliga kunskap. En intern studie har därför genomförts kring befintliga stödverktyg och andra myndigheters arbete med stöd och främjande som ett underlag för utformning och inriktning av verksamheten för 2017 och framöver.

3.2.2.3 Insatser för ökad kunskap och medvetenhet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Kommunikationssatsning om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Övervakningskommittén har rekommenderat Sverige att öka medvetenheten och kunskapen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning i enlighet med artikel 8 i konventionen. I april 2015 fick myndigheten i uppdrag av regeringen att i samarbete med Diskrimineringsombudsmannen (DO) genomföra en kommunikationssatsning om konventionen och om bestämmelserna i diskrimineringslagen om bristande tillgänglighet som diskrimineringsgrund. Betydelsen för barn och unga av rättigheterna i konventionen ska särskilt belysas i samarbete med Barnombudsmannen. Uppdraget ska slutredovisas i mars 2018. En delredovisning av uppdraget lämnades till regeringen i december 2016.

Under året har en mängd föreläsningar, seminarier och konferenser genomförts av myndigheten eller i samarbete med andra aktörer. Där har innehållet i konventionen, övervakningskommitténs allmänna kommentarer samt diskrimineringslagen kommunicerats till främst målgrupperna kommunanställda, anställda i statlig förvaltning, rättighetsbärare samt privata aktörer. Som exempel kan nämnas att myndigheten arrangerat aktiviteter i Almedalen och vid MR-dagarna. Cirka 130 kommunanställda har utbildats om konventionen i samband med myndighetens Delaktighetsdag (se ovan under avsnitt 3.2.2.2).

Myndigheten har också föreläst om konventionen för kommuner och myndigheter samt påbörjat samarbete med länsstyrelserna. Samverkan har skett med Sveriges Kommuner och Landsting för att nå ut med

material och kunskap om konventionen till deras nätverk. En överenskommelse om samverkan med Uppsala universitet undertecknades i november 2016 och ett par webbaserade utbildningsmoduler om konventionen har utvecklats och integrerats i universitetets MR-utbildning för offentliganställda. För att nå privata aktörer har utbildningar arrangerats i samarbete med ett par arbetsgivarföreträdare inom omsorgsområdet. Vidare sker fortlöpande ett strategiskt samråd med funktionshindrörelsen i frågor om hur kommunikationssatsningen ska utformas.

Myndigheten har även översatt, publicerat och spridit övervakningskommitténs allmänna kommentarer (nr 1 och 2) och utvecklat rutiner och kompetens för att fortsatt översätta de allmänna kommentarer som publiceras av kommittén. Vidare har myndigheten tryckt och spridit konventionen i olika format.

Genom kommunikationssatsningen har myndigheten lagt basen för ett fortsatt arbete utifrån konventionen i sitt ordinarie uppdrag. Detta är en strategi för att nå långsiktig effekt.

Sammanfattningsvis bedöms ovanstående insatser ha bidragit till att öka kännedomen hos de i uppdraget utpekade målgrupperna om konventionen samt kommentarerna och rekommendationerna från övervakningskommittén.

Övriga insatser för ökad kunskap och medvetenhet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Utöver en kommunikationssatsning kring konventionen har myndigheten under året på andra sätt i olika insatser och produkter arbetat för att synliggöra ett rättighetsperspektiv i sin verksamhet och öka kunskapen om mänskliga rättigheter utifrån olika perspektiv.

MIPAA

I ett regeringsuppdrag sammanställde myndigheten insatser som har gjorts av regeringen och olika myndigheter för att stärka äldres rättigheter. Syftet var att beskriva hur Sverige arbetar för att nå målen i Madrid International Plan of Action on Ageing (MIPAA). Rapporten är ett underlag för regeringens redovisning om vidtagna åtgärder till FN:s

ekonomiska kommission för Europa. Myndighetens övriga insatser för äldre människors rätt till delaktighet, självständighet och självbestämmande beskrivs närmare nedan under avsnitt 3.2.2.8 och 3.2.2.9.

Agenda 2030

Myndigheten har bidragit med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030. I en rapport till regeringen har MFD redovisat vilka genomförda insatser som särskilt bedöms stödja genomförandet av agendan. Rapporten innehåller också vilka mål och delmål i agendan som myndigheten tror kommer att ha störst inverkan. I detta sammanhang har MFD särskilt tryckt på att ansvaret för uppföljning och genomförandet av funktionshindersperspektivet i det internationella arbetet behöver förtydligas.

Asyl-och etableringsprocessen

Under hösten har myndigheten bedrivit ett egeninitierat arbete med att kartlägga situationen och efterlevnaden av rättigheter för personer med funktionsnedsättning som befinner sig i asyl- eller etableringsprocessen. Arbetet med rapporten slutförs i början på 2017.

3.2.2.4 Rådet för styrning med kunskap

MFD arbetar tillsammans med övriga myndigheter som ingår i Rådet för statlig styrning med kunskap avseende hälso- och sjukvård och socialtjänst. Detta för att utveckla den statliga styrningen utifrån de krav som ställs i förordning (2015:155).

Under året har rådet arbetat för att utveckla delmål och konkreta aktiviteter kopplat till de tre övergripande målen för arbetet med den statliga kunskapsstyrningen, dvs. att styrningen ska vara samordnad, effektiv och behovsanpassad.

För att myndigheterna ska uppfattas och uppträda samordnat har rådet under året enats om att utveckla arbetet med gemensamma analyser och övergripande verksamhetsplanering mellan myndigheterna. Under 2016 genomförde myndigheterna även ett gemensamt omvärldsarbete vilket kommer att fortsätta kommande år. Det pågår även ett arbete med att

utveckla den gemensamma författningssamlingen och sökbarheten för myndigheternas publikationer och tjänster.

För att säkerställa att myndigheterna har effektiva arbetsformer har man tillsammans arbetat för att tydliggöra roller och metoder vad gäller systematiska översikter och vetenskapliga underlag samt för att identifiera kunskapsluckor.

MFD har, förutom i utvecklingen av en gemensam författningssamling, deltagit i alla de arbetsgrupper som berör myndighetsuppdrag och ansvar. Myndighetens deltagande i rådet bidrar till att säkerställa att MFD:s arbete inom ramen för kunskapsstyrning utgår från behov av kunskapsstöd och kunskapsutveckling samt att myndighetens produkter och tjänster bygger på bästa möjliga kunskap. Arbetet med att säkerställa att personer med funktionsnedsättning har samma förutsättningar till goda levnadsförhållanden som andra har genomsyrat MFD:s medverkan i rådsarbetet.

3.2.2.5 Kunskapsutveckling och kunskapsstöd inom området tillgänglighet

MFD har under året genomfört ett antal insatser som syftat till att främja kunskapsutveckling och bidra till innovation inom området tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Bland annat har myndigheten studerat hur andra länder arbetar med byggregler och riktlinjer för att öka tillgänglighet och skapa universell utformning i olika typer av byggd miljö. Kunskapsinhämtningen har gett underlag till myndigheten om hur den kan förbättra och utveckla sitt eget arbete med riktlinjer för en förbättrad tillgänglighet.

Kunskapsutveckling och kunskapsutbyte

För att inhämta kunskap och bidra till ökad förståelse om tillgänglighet och betydelsen av ett löpande samråd mellan professionen och representanter från funktionshinderrörelsen har myndigheten deltagit i seminarier utomlands. Studiebesök i Frankrike, Storbritannien, Danmark, Finland och Norge har gett viktiga insikter i hur arbete med ökad tillgänglighet och universell utformning kan utformas och utföras.

Myndigheten har även deltagit i vetenskapliga konferenser för att bidra till kunskapsutveckling och kunskapsutbyte om funktionshindersfrågor, tillgänglighet, och universell utformning nationellt och internationellt. I juni 2016 anordnade myndigheten konferensen ALTER i samarbete med Stockholms, Linköpings och Uppsalas universitet samt stiftelsen European Society for Disability Research. MFD deltog med fyra muntliga presentationer om myndighetens arbete och fokusområden. MFD har genom deltagande i konferensen Universal Design 2016 (Universitetet i York, Storbritannien) publicerat vetenskapliga artiklar. Artiklarna har handlat om en kvalitativ förstudie om äldre personer med en demensdiagnos och hur de förmår att handla livsmedel, en själv-reflekterande studie om svenskt arbete med funktionshinderspolitik och dess nyckelmekanismer och ett inventeringsinstrument av tillgänglighet i befintliga byggnader.

Access City Award

Myndigheten har deltagit i jurybedömningar inför EU:s tillgänglighetsutmärkelse Access City Award 2017. Detta för att bredda och fördjupa kunskapen om fördelarna med en allmänt förbättrad tillgänglighet i offentlig miljö och för att inspirera till tillgänglighetsarbete på kommunal nivå. Utmärkelsen uppmärksammar både fysisk tillgänglighet, tillgänglighet i infrastruktur och inkludering av personer med funktionsnedsättning i arbetslivet genom ändrat bemötande. Myndigheten har bedrivit en informationskampanj i sociala medier samt fackpress för att uppmuntra kommuner till att beskriva hur de arbetar med tillgänglighet och därmed kunna delta i tävlingen. Vid juryarbetet utsågs pristagare som under år 2017 kommer att användas som förebilder och exempel på hur tillgänglighet kan förverkligas.

3.2.2.6 En digital plattform inom området kommunikation för döva och hörselskadade m.fl.

För att bidra till kunskapsutveckling och innovation inom området kommunikation för döva personer, personer med hörselskada eller dövblindhet har myndigheten arbetat med ett regeringsuppdrag att etablera en nationell digital plattform för kommunikation för denna målgrupp.

Plattformen ska bestå av tre delar: ett innovationsråd, webbsidor med information om kommunikation för målgruppen och en Facebookgrupp för informationsutbyte kring teknik, metoder och tjänster för kommunikation för målgruppen.

Myndigheten har etablerat innovationsrådet vars syfte är att identifiera behov, teknik och metoder som kan underlätta kommunikation samt områden som har potential att utvecklas. Rådet består av representanter från cirka 25 organisationer, myndigheter och universitet. Innovationsrådet har skapat en möjlighet för aktörerna inom området att lättare samverka och utbyta information och erfarenheter, vilket kan gagna situationen för målgruppen. Arbetet syftar till att ge en möjlighet för myndigheten och innovationsrådet att interagera med en större grupp intressenter. De kan då ge inspel och återkoppling på nyheter från myndigheten eller innovationsrådet samt själva tipsa om nyheter, pågående projekt, produkter och tjänster inom området.

3.2.2.7 Konsekvensutredning om EU-kommissionens förslag till tillgänglighetsdirektiv

Myndigheten har på uppdrag av regeringen bidragit till regeringens fortsatta arbete med att utreda konsekvenser och förhandla i EU:s ministerråd om Europeiska kommissionens förslag till direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster. Detta genom att genomföra en konsekvensutredning av förslaget. I en rapport som lämnades till regeringen i november 2016 beskrivs möjliga konsekvenser för svensk del av införande av direktivförslaget. Utredningen beskriver konsekvenser för stat, kommun, näringsliv, personer med funktionsnedsättning och äldre personer. Genom konsekvensutredningen har myndigheten

skapat ett underlag som beskriver befintliga tillgänglighetskrav inom de områden som direktivförslaget avser. Beskrivningen kan komma till användning i myndighetens fortsatta arbete med kunskapsutveckling om tillgänglighet samt framtagande av riktlinjer för tillgänglighet.

Konsekvensutredningen består av en rapport samt tio bilagor, som var och en beskriver bakgrund och möjliga konsekvenser inom de specifika områden som omfattas av direktivförslaget. Arbetet med konsekvensutredningen har bestått i att inventera befintligt regelverk avseende tillgänglighet för de produkter, tjänster och processer som berörs av direktivförslaget, intervju representanter för aktörer som berörs samt samla data om tillgänglighet för de områden som berörs. Intervjuade aktörer är bl.a. branschorganisationer, myndigheter, funktionshinders- och pensionärsorganisationer. Utifrån inventeringen och intervjuerna har myndigheten redogjort för möjliga konsekvenser om direktivförslaget fastställs. Myndigheten ger också förslag på aktiviteter som bör påbörjas för att underlätta för berörda aktörer att efterleva direktivets krav, givet att det fastställs.

I konsekvensutredningen beskriver myndigheten övergripande konsekvenser av direktivförslaget snarare än faktiska ekonomiska konsekvenser. Anledningen är att det inte fanns några tillgängliga data för att genomföra den typen av analyser. Rapporten har publicerats på myndighetens webbplats och rapporterats vid ett särskilt möte med berörda inom Regeringskansliet.

3.2.2.8 Teknik, innovation och levnadsvillkor för personer med kognitiva funktionsnedsättningar

Cirka 160 000 personer i Sverige lever med en demenssjukdom och varje år insjuknar uppemot 25 000 personer. Den demografiska utvecklingen med en ökande andel äldre personer i befolkningen innebär att allt fler också riskerar att insjukna i en demenssjukdom. Var femte 85-åring beräknas ha en demenssjukdom.

Som en del i regeringens kunskapsatsning inom omsorgen om äldre och personer med funktionsnedsättning har myndigheten under 2016 haft ett regeringsuppdrag om att utveckla arbetet med teknik och innovationer som stöd för ökad trygghet, delaktighet och självbestämmande för

personer med kognitiv nedsättning, däribland personer med demenssjukdom. I uppdraget har även ingått att genomföra ett utåtriktat arbete i samverkan med berörda brukarorganisationer och anhörigorganisationer. Syftet är att beskriva levnadsvillkoren för personer med demenssjukdom samt öka allmänhetens kunskap om deras situation. Det övergripande temat för myndighetens arbete med uppdraget har varit ett demensvänligt samhälle med rätten till självständighet och självbestämmande som en grundläggande utgångspunkt.

Kunskapsmaterial om levnadsvillkor för personer med demenssjukdom
Myndigheten har tillsammans med Svenskt Demenscentrum tagit fram kunskapsmaterial kring levnadsvillkor för personer med demenssjukdom eller annan kognitiv funktionsnedsättning. Fokus i arbetet har varit att förbättra möjligheterna till självbestämmande och delaktighet i vardagen för målgruppen genom innovativt kunskapsutvecklingsarbete. Arbetet har utgått från situationer som intervjuade personer med demenssjukdom själva upplever som svåra att hantera. En vanlig sådan situation är att självständigt kunna handla i matvarubutiken. Uppdraget har därför till stora delar inriktats på att skapa förståelse för och medvetenhet om den problematik personer med demens upplever när de handlar i matvaruaffärer. En film med tillhörande fördjupningsmaterial har tagits fram för att erbjuda butikspersonal ytterligare kunskap och inspiration. Materialet visar att butikerna kan göra stor skillnad genom små insatser, främst genom anpassningar av butiksmiljön och kunskap om hur de bör bemöta målgruppen.

En folder om demenssjukdomar har även publicerats i syfte att bidra till förändring genom att öka kunskapen om demenssjukdomar hos en bred allmänhet. För att informera om kunskapsmaterialet och tydliggöra och synliggöra äldre personer som en växande kundgrupp hölls en konferens riktad till bland annat företrädare för dagligvaruhandeln i november 2016. Cirka 90 personer deltog i konferensen och temat för konferensen var att det ska vara lätt att handla.

Ovanstående arbete har uppmärksammats i radioinslag och artiklar i lokalpress. Myndigheten noterar också en ökad efterfrågan på framtaget kunskapsmaterial. Sammantaget indikerar detta att arbetet på ett

strategiskt sätt har bidragit till att inspirera butiksinnehavare till en mer tillgänglig butiksmiljö och att steg tas mot ett mer demensvänligt samhälle.

Innovation och digital teknik för personer med kognitiv funktionsnedsättning

Myndigheten har också haft inledande dialoger med Vinnova, Socialstyrelsen och Sveriges Kommuner och Landsting i syfte att undersöka vilka metoder som finns för utveckling av arbetet med teknik och innovationer som stöd för ökad trygghet, delaktighet och självbestämmande för personer med kognitiv nedsättning, däribland personer med demenssjukdom.

Utifrån tidigare identifierade behov av kunskapsutveckling och innovation har myndigheten arbetat vidare med att öka kunskapen om hur bland annat delaktighet, självständighet och självbestämmande kan öka genom användning av digital teknik. Myndigheten har även tagit fram en prototyp till en klädapp för personer med kognitiv funktionsnedsättning. Syftet med appen är att ge stöd i att välja vilka kläder en person kan ha beroende på dagens väderprognos. Appen går att individanpassa för att möjliggöra för varje enskild person att lättare ta beslut om klädval. Appen är licensierad så att andra aktörer har möjlighet att vidareutveckla den för att driva innovationsarbetet framåt. Vidare har ett pilotprojekt som syftar till att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av museiutställningar på distans initierats i samarbete med Nordiska museet. Syftet med pilotprojektet har varit att undersöka om det går att ta del av utställningar på distans med hjälp av en robot samt att undersöka hur Nordiska museet kan handha en robot och genomföra olika sätt att visa sina utställningar. Syftet har också varit att få kunskap om hur användare med olika typer av funktionsnedsättningar upplever att gå på museet på distans.

3.2.2.9 Ökad kunskap, stöd och kunskapsspridning inom området välfärdsteknologi

Myndigheten har sedan 2014 arbetat med olika regeringsuppdrag gällande digitala tjänster. I mars 2016 rapporterade myndigheten ett regeringsuppdrag från december 2014 om arbetet med att ta fram och

sprida information till kommunerna om användning och implementering av digital teknik samt digitala trygghets- och servicetjänster inom socialtjänst och hemsjukvård. I uppdraget ingick även att prioritera införande av digitala trygghetslarm i kommunerna, att bygga upp en nationell plattform för information, kunskap och kompetensstöd samt att inventera behov och stödja införande, användning och implementering av välfärdsteknik.

Inom ramen för ett fortsatt regeringsuppdrag om digitala tjänster har myndigheten under 2016 särskilt fokuserat på att långsiktigt utveckla, sprida och förvalta kunskapsstöd riktat till kommuner och andra aktörer. Fokus har varit på hur innovationer, universell utformning och användning av digital teknik kan bidra till ökad delaktighet, självständighet och jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning.

Myndighetens insatser inom ramen för dessa uppdrag har under året innefattat informationsspridning om digital teknik genom deltagande på konferenser, mässor och besök i ett stort antal kommuner. Myndigheten har också deltagit på strategiska arenor som exempelvis MVTe-mässan 2016 (Mötesplats välfärdsteknologi och e-hälsa). Förutom föreläsningar samordnade myndigheten en gemensam monter med eHälsomyndigheten, Bredbandsforum, Post- och telestyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting och Socialstyrelsen. Myndigheten har tillsammans med Inspektionen för vård och omsorg deltagit i deras regionala konferenser om innovation och teknisk utveckling inom omsorgen. För att riktat öka kunskapen om välfärdsteknikens möjligheter bland personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga har myndigheten haft möte med brukar- och anhörigorganisationer på regional nivå.

Fem filmer som beskriver välfärdsteknikens möjligheter har tagits fram och spridits i samverkan med Hälsans nya verktyg, en kunskapsportal för e-hälsa och välfärdsteknik, och via myndighetens egen webb. Filmerna visar, genom intervjuer med olika personer, på nyttan med välfärdsteknik. Dessutom hur tekniken kan användas av brukare och hur den kan vara ett verktyg för ett mobilt arbetssätt. Filmerna finns i alternativa format och har visats vid ett 30-tal tillfällen i samband med externa föreläsningar, utbildningar och mässor.

En nationell samrådsgrupp för frågor om välfärdsteknik har etablerats för att skapa en effektivare samverkan mellan berörda aktörer såsom Myndigheten för delaktighet, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Post- och telestyrelsen, Upphandlingsmyndigheten, eHälsomyndigheten, Datainspektionen, Inspektionen för vård och omsorg, Vinnova, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Swedish Standards Institute.

Myndigheten har även stöttat kommunerna i arbetet med att fortsatt prioritera införande av digitala trygghetslarm, bland annat genom riktade utbildningar och workshoppar. Kompetensen hos berörda personalgrupper bedöms ha ökat genom de riktade utbildningar avseende teknisk implementering, drift och förvaltning av trygghetslarm som myndigheten har genomfört i tio regioner med knappt 100 deltagande kommuner.

För att ge stöd i hur välfärdsteknik kan användas har ett par fortbildningstillfällen genomförts riktade till arbetsterapeuter i samverkan med Sveriges Arbetsterapeuter och Linköpings universitet. Nio utbildningstillfällen av "teknikcoacher" med totalt 82 deltagare från 15 kommuner bedöms också ha ökat kunskapen om hur teknik kan användas som kognitivt stöd och för att underlätta implementering av välfärdsteknik i kommunerna. Vidare har ett tjugotal kommunbesök bidragit till att stödja kommunerna i arbetet gällande bland annat implementeringen och användningen av välfärdsteknik.

Myndighetens externa webbplats har utvecklats för att göra nationell kunskap om välfärdsteknik tillgängligt och olika stödmaterial har tagits fram. Myndigheten har tagit fram ett verktyg för kommuner för att beräkna kostnader och effektivitet vid införande av välfärdsteknik, Välfärdsteknologisnurrän. I samverkan med Socialstyrelsen har den tidigare framtagna webbutbildningen om e-hälsa och välfärdsteknologi i socialtjänsten uppdaterats samt kompletterats med en webbutbildning om etik och integritet.

Ett uttalat mål med ovanstående uppdrag är att bidra till att nå regeringens mål med full digitalisering i kommunerna 2016. Socialstyrelsens uppföljning om e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna från maj 2016 visar på en viss ökning av utvecklingen av e-hälsa i kommunerna inom

de flesta områden. Undantaget är digitaliseringen av trygghetslarmen där ökningen är mer påtaglig. Socialstyrelsen konstaterar dock att även om andelen digitala trygghetslarm ökar kommer inte kommunerna att nå regeringens mål om att alla larm ska vara digitala vid utgången av 2016. I rapporten anges också att det under de senaste åren har skett en ökning av användningen av digital teknik för tillsyn av, och stöd till, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Det är för tidigt att dra några slutsatser om myndighetens arbete under året inom området för digitala tjänster har bidragit till att ytterligare öka takten i kommunernas arbete med att införa digitala trygghetslarm och andra digitala tjänster. Socialstyrelsens uppföljning av 2016 redovisas i maj 2017. Myndigheten kan dock konstatera att det finns mycket arbete kvar att göra för att uppnå målet och öka användningen av digitala tjänster.

3.2.2.10 Standardisering

Myndigheten har till uppgift att följa och vid behov medverka i strategiskt viktig nationell och internationell standardisering inom välfärdsteknologi och tillgänglighet samt verka för att tillgänglighet och universell utformning inkluderas i relevanta standarder. Det handlar bland annat om att skapa goda förutsättningar för deltagande och inflytande för MFD, andra myndigheter, företag och det civila samhället. Det övergripande målet för arbetet är att olika standarddokument på ett effektivt sätt kan bidra till implementering av universell utformning, tillgänglighet och välfärdsteknik. För att stärka och förtydliga myndighetens arbete med standardisering och dess koppling till övrigt kunskapsstödande och kunskapsutvecklande arbete, har MFD under året arbetat med att ta fram en strategi för sitt engagemang inom standardiseringen.

Myndigheten har medverkat i de standardiseringsbegäranden som EU-kommissionen har lagt ut till de europeiska standardiseringsorganisationerna inom tillgänglighetsområdet. Särskilda resurser har avsatts för att delta med expertkunskap i arbetet med att ta fram en standard för att beskriva hur ett Design för Alla-förhållningssätt kan genomsyra en organisation för att få fram tillgängliga varor, produkter och tjänster. Standarden förväntas gå ut på europeisk omröstning första halvåret 2017.

Vidare har myndigheten bidragit med att samla och sprida kunskaper inom området för kognitiv tillgänglighet som en del i arbetet med att ta fram standardförslag. Detta med avseende på bland annat en övergripande vägledning för utformning generellt av kognitivt tillgängliga produkter och tjänster.

3.2.2.11 Upphandling av ledarhundar samt service- och signalhundar

Ledarhundar

För personer med en synskada som innebär avsaknad av ledsyn kan en ledarhund vara en avgörande förutsättning för delaktighet i samhället. En ledarhund kan öka den synskadade personens oberoende och minska behovet av stöd och hjälp i andra former. I myndighetens uppgifter ingår att upphandla ledarhundar. En upphandling avslutades i december 2016 och kommer att gälla från 2018 till och med 2021. Syftet med upphandlingen har varit att sätta relevanta kriterier och tidsramar för att säkerställa att tillgång till ledarhundar svarar mot efterfrågan.

Service- och signalhundar

För personer med vissa typer av funktionsnedsättningar eller kronisk sjukdom kan en förskrivning av service- eller signalhund, så kallad assistanshund, förbättra livskvaliteten och självständigheten samt öka delaktigheten i samhället. Under 2015 genomförde myndigheten en upphandling av en stödfunktion för brukare, beställare, finansierare och utbildare av assistanshundar. Från och med den 1 januari 2016 är Svenska Brukshundsklubben en sådan stödfunktion. Stödfunktionen ska underlätta matchningen mellan brukare, finansierare och utbildare av dessa hundar samt ansvara för kvalitetssäkring, examination, lämplighetstest och uppföljning.

Under året har myndigheten följt upp och finansierat denna stödfunktion. Myndighetens uppföljning visar bland annat att det finns ett stort behov av att informera berörda huvudmän om möjligheten att i ökad utsträckning förskriva en assistanshund som stöd i det dagliga livet. Även samarbete och samsyn mellan olika aktörer behöver fortsatt utvecklas, varför det behöver bedrivas ett kontinuerligt arbete i denna riktning.

3.2.3 Kommunikation och spridning

Under året har det pågått ett intensivt arbete med att utveckla myndighetens kommunikationsplattform, visuella identitet, webb och digitala kanaler för kommunikation med myndighetens målgrupper. Syftet är att synliggöra och tydliggöra vad MFD är och gör samt erbjuda en plattform för kunskapsspridning och erfarenhetsutbyte inom de områden som myndighetens uppdrag omfattar. Med utgångspunkt i konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning är målet att tillhandahålla kunskap anpassad till målgrupperna. MFD kommunicerar levnadsvillkoren och olika vägar för att stödja och främja utvecklingen för personer med funktionsnedsättning. Kommunikationen ska bidra till respekt och medvetenhet om konventionen.

Det pågår också ett arbete med att utveckla den interna kommunikationen. Arbetet ska bidra till att dels skapa en organisation präglad av öppenhet, professionalitet och trivsel, dels säkerställa att varje medarbetare är väl förtrogen med myndighetens uppdrag och mål. De interna arbetsformerna, verktygen och rutinerna ska vara väl kända och enkla att använda. Under hösten 2016 har därför ett arbete med att utveckla myndighetens intranät och dokumenthantering påbörjats.

3.2.3.1 Extern kommunikation

Webbplats

Under 2016 har myndigheten upphandlat och startat utvecklingen av en ny extern webbplats och framtagning av en samlad strategi för digitala kanaler. Inom webbutvecklingsprojektet har totalt sjutton huvudentresser djupintervjuats och fyra större workshoppar hållits med stora delar av medarbetarna på myndigheten. Syftet har varit att kartlägga målgrupper, behov, förväntningar och inriktning för de digitala kanalerna. Policy och riktlinjer har påbörjats och det tekniska bygget av plattformen kommer att slutföras under 2017. Under året har myndigheten även utvecklat, byggt ut och förbättrat den befintliga webben men även utvecklat avdelningar för specifika projekt. Regeringsuppdraget Välfärdsteknologi (se ovan avsnitt 3.2.2.9) har fått en egen flik i huvudnavigeringen med ett rikt innehåll, bland annat ett

flertal filmer i alternativa format som textade, syntolkade, teckentolkade och översatta till engelsk textning. Fram till början av december 2016 hade dessa sidor 62 316 unika besökare.

Myndighetens webbplats www.mfd.se har under året fått markant ökad trafik, såväl i antal unika besökare som återvändande besökare, se tabellen nedan.

Sociala medier

Myndigheten är aktiv i sociala medier, främst i kanalerna Facebook och Twitter. Under hösten startades generaldirektörens blogg, med ett inlägg i veckan, totalt tio bloggar om aktuella frågor under 2016. Sammanlagt hade bloggarna 3 423 unika visningar. Samtliga kanaler kopplas ihop i budskapskampanjer och anpassas efter målgrupperna för respektive kanal. Det mest populära blogginlägget var ”Barn med funktionsnedsättning är i första hand barn” som lästes av 5 529 personer på Facebook, hade 826 visningar på Twitter och 344 unika sidvisningar från webbplatsen. På Facebook har en sluten grupp startats för att personer som arbetar med välfärdsteknik ska kunna inspirera varandra, diskutera och utbyta erfarenheter. Gruppen bygger på interaktion och diskussion om viktiga och aktuella ämnen och hade i slutet på året 877 medlemmar. Även en Facebookgrupp har förberetts och startas efter årsskiftet för att öka interaktiviteten med andra aktörer som till exempel personer som dagligen eller ofta kommunicerar med hörselskadade, döva eller dövblinda personer.

För att bredda underlaget till panelen Rivkraft genomförde myndigheten under hösten 2016 en framgångsrik rekryteringskampanj, främst på Facebook, som ökade antalet paneldeltagare med 1 106 personer och resulterade i närmare 39 000 besök till panelens webbplats <http://mfd.se/rivkraft>. Räckvidden för kampanjen på Facebook var över 666 000 personer.

Tabell 4 Sociala medier och Webb

Prestation sociala medier och webb	2016	2015	2014
Unika besök på mfd.se	116 477	83 480	48 356
Sidvisningar på mfd.se	577 765	551 395	352 250
Sessioner på mfd.se	181 006	139 812	82 243
Gillare på Facebook	3 130	1 848	1 231
Följare på Twitter	578	384	234

* Siffrorna är framtagna 2016-12-07.

Identitetsarbete

Under året har myndigheten genomfört ett omfattande utvecklingsarbete för att ta fram sin nya identitet, visuella identitet, grafiska profil och kommunikationsplattform. Arbetet har bedrivits i bland annat workshop-form med hjälp av en upphandlad konsultbyrå. Samtliga medarbetare på myndigheten har varit delaktiga i arbetet. Delar av resultaten från identitetsarbetet har också bidragit till den nya styrmodellen för myndigheten. En grafisk logotyp med tillhörande pay-off har fastställts och brukstrycksaker, presentationer, displaymaterial och broschyrer har tagits fram med den nya profilen. Även en grafisk manual och en bildpolicy är färdigställd. Målgruppsarbete och intressentanalys har också gjorts och bidragit till identitet- och profilbestämning.

Press och media

Under 2016 skickade myndigheten ut ett 70-tal pressmeddelanden. Merparten handlade om kommunuppföljningen 2016 och om projektet Levnadsvillkor för personer med demenssjukdomar (se närmare i avsnitten ovan). Pressmeddelanden skickades till 21 ledarredaktioner i landet om demensprojekt. Utskicken var anpassade med specifika siffror för

respektive län. Även ett rikstäckande pressmeddelande sändes ut inom demensprojektet och fram till årsskiftet har Sveriges Radio, P4 Malmöhus, Neurologi i Sverige och Fri Köpenskap uppmärksammat projektet.

3.2.4 Prestationskostnader avseende verksamhetens resultat

Prestationskostnaderna i följande tabeller hör till resultatredovisningen avseende avsnitt 3.2.1.1 till 3.2.3.1 ovan.

3.2.1.1 Uppföljning av funktionshinderspolitiken

Tabell 5 Uppföljning och utvärdering av strategin för genomförandet av funktionshinderspolitiken

Prestationens kostnader	2016	2015*	2014
Personalkostnader tkr	795	875	873
Övriga kostnader tkr	342	251	183
Overheadkostnader tkr	647	876	1 051
Totalt tkr	1 784	2 002	2 107

Ramanslag Uo 9 3:1. *I årsredovisning 2015 hette prestationen Ett samlat uppföljningssystem.

Tabell 6 Utvecklad uppföljning av funktionshinderspolitiken

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	322
Övriga kostnader tkr	17
Overheadkostnader tkr	262
Totalt tkr	601

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.1.2 Uppföljning av offentliga aktörers insatser

Tabell 7 Myndighetsuppföljning

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	242	493	422
Övriga kostnader tkr	11	27	0
Overheadkostnader tkr	197	494	507
Totalt tkr	450	1 014	929

Ramanslag Uo 9 3:1. Kostnadsminskningen under 2016 beror främst på minskade personalkostnader. Detta beror på att uppföljningen har genomförts utan betydande förändringar jämfört med tidigare år vilket besparat personalkostnader.

Tabell 8 Kommunuppföljning

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	709	880	839
Övriga kostnader tkr	331	686	813
Overheadkostnader tkr	577	882	1 009
Totalt tkr	1 617	2 448	2 661

Ramanslag Uo 9 3:1. Kostnadsminskningen under 2016 beror främst på att uppföljningen har genomförts utan betydande förändringar jämfört med tidigare år. Detta har besparat både personalkostnader samt kostnader för externt stöd i statistikbearbetning och analys då rutiner för detta har byggts upp under 2014 och 2015.

3.2.1.3 Uppföljning av levnadsvillkor

Tabell 9 Jämställdhetsanalys av levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning

Prestationens kostnader	2016	2015*
Personalkostnader tkr	218	734
Övriga kostnader tkr	1	36
Overheadkostnader tkr	177	735
Totalt tkr	396	1 505

Ramanslag Uo 9 3:1. *Prestationen redovisades inte i årsredovisningen 2015 då den ej var färdigställd. Jämförelsekostnader avseende 2015 redovisas dock med motiveringen att ge en rättvisande bild av totalkostnaden då större delen av insatserna skedde under det året.

Tabell 10 Demokratisk delaktighet för personer med psykisk funktionsnedsättning

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	0
Övriga kostnader tkr	253
Overheadkostnader tkr	0
Totalt tkr	253

Bidrag från statliga myndigheter Ku 2015/02854/D.

Tabell 11 Kartläggning av indikatorer samt specialbearbetningar av data

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	261
Övriga kostnader tkr	42
Overheadkostnader tkr	212
Totalt tkr	515

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 12 Undersökningspanelen Rivkraft

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	778	281	106
Övriga kostnader tkr	975	734	662
Overheadkostnader tkr	633	281	128
Totalt tkr	2 386	1 296	896

Ramanslag Uo 9 3:1. Kostnadsökningen beror dels på att myndigheten under året har haft en hög frekvens i utskick av enkäter, dels på myndighetens rekrytering av nya medlemmar till undersökningspanelen genom annonsering. Det ökade antalet medlemmar ökar också kostnaderna för genomförandet av respektive enkät.

Tabell 13 3.2.2.1 Förslag till ny funktionshinderpolitik

Prestationens kostnader	2016	2015
Personalkostnader tkr	680	287
Övriga kostnader tkr	152	401
Overheadkostnader tkr	553	287
Totalt tkr	1 385	975

Ramanslag Uo 9 3:1. Arbetet med förslaget till en ny funktionshinderspolitik intensifierades under 2016 då uppdraget rapporterades till regeringen den 30 juni 2016. Kostnadsökningen beror i detta fall främst på ökad personalanvändning samt kostnader för produktion av tryckta rapporter, översättningar samt skapande av alternativa format.

3.2.2.2 Stöd till offentliga aktörer för att genomföra funktionshinderspolitiken

Tabell 14 Resultatkonferens om utvecklingen av funktionshinderspolitiken

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	215	138	141
Övriga kostnader tkr	525	246	264
Overheadkostnader tkr	175	139	169
Totalt tkr	915	523	574

Ramanslag Uo 9 3:1. I syfte att utveckla årets resultatkonferens satsades på mer interaktiva arbetsformer och ett ökat deltagande från kommunerna, vilket har genererat högre kostnader för köpta tekniktjänster och egen personal.

Tabell 15 ESI-support

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	70	437	3
Övriga kostnader tkr	0	14	0
Overheadkostnader tkr	57	437	3
Totalt tkr	127	888	6

Ramanslag Uo 9 3:1. Kostnadsminskningen under 2016 beror främst på minskade personalkostnader då den systematik för tillgänglighetsintegrering som MFD utvecklade under 2015 omhändertogs av en upphandlad processtödjare under 2016 och MFD endast har bistått med fortsatt konsultativt stöd under året.

Tabell 16 Utveckling av stödverktyg m.m.

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	279
Övriga kostnader tkr	22
Overheadkostnader tkr	227
Totalt tkr	528

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.3 Insatser för ökad kunskap och medvetenhet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Tabell 17 Kommunikationssatsning om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Prestationens kostnader	2016	2015
Personalkostnader tkr	1 719	790
Övriga kostnader tkr	2 377*	243
Overheadkostnader tkr	140	102
Totalt tkr	4 236	1 135

Ramanslag Uo 9 4:2.

*Inklusive transfereringar på 1 170 tkr till BO och DO.

Övriga insatser för ökad kunskap och medvetenhet om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Tabell 18 MIPAA

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	59
Övriga kostnader tkr	0
Overheadkostnader tkr	48
Totalt tkr	107

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 19 Agenda 2030

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	40
Övriga kostnader tkr	0
Overheadkostnader tkr	33
Totalt tkr	73

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 20 Asyl-och etableringsprocessen

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	551
Övriga kostnader tkr	46
Overheadkostnader tkr	448
Totalt tkr	1 045

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.4 Rådet för styrning med kunskap

Tabell 21

Prestationens kostnader	2016	2015
Personalkostnader tkr	130	63
Övriga kostnader tkr	0	0
Overheadkostnader tkr	106	0
Totalt tkr	236	63

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.5 Kunskapsutveckling och kunskapsstöd inom området tillgänglighet

Tabell 22 Kunskapsutveckling och kunskapsutbyte

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	679
Övriga kostnader tkr	116
Overheadkostnader tkr	551
Totalt tkr	1 346

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 23 Access City Award

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	33
Övriga kostnader tkr	2
Overheadkostnader tkr	26
Totalt tkr	61

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.6 En digital plattform inom området kommunikation för döva och hörselskadade m.fl.

Tabell 24

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	575
Övriga kostnader tkr	110
Overheadkostnader tkr	0
Totalt tkr	685

Ramanslag Uo 9 4:2.

3.2.2.7 Konsekvensutredning om EU-kommissionens förslag till tillgänglighetsdirektiv

Tabell 25

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	430
Övriga kostnader tkr	434
Overheadkostnader tkr	350
Totalt tkr	1 214

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.8 Teknik, innovation och levnadsvillkor för personer med kognitiva funktionsnedsättningar

Tabell 26

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	767
Övriga kostnader tkr	1 222
Overheadkostnader tkr	0
Totalt tkr	1 989

Ramanslag Uo 9 4:5

3.2.2.9 Ökad kunskap, stöd och kunskapsspridning inom området välfärdsteknologi

Tabell 27

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	3 689
Övriga kostnader tkr	5 476
Overheadkostnader tkr	356
Totalt tkr	9 521

Ramanslag Uo 9 4:2 och 4:5.

3.2.2.10 Standardisering

Tabell 28

Prestationens kostnader	2016	2015	2014
Personalkostnader tkr	925	1 164	937
Övriga kostnader tkr	494	464	258
Overheadkostnader tkr	752	1 165	1 127
Totalt tkr	2 171	2 793	2 322

Ramanslag Uo 9 3:1.

3.2.2.11 Upphandling av ledarhundar samt service- och signalhundar

Tabell 29 Ledarhundar

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	303
Övriga kostnader tkr	80
Overheadkostnader tkr	247
Totalt tkr	630

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 30 Service- och signalhundar

Prestationens kostnader	2016**	2015*
Personalkostnader tkr	88	121
Övriga kostnader tkr	1 000***	1
Overheadkostnader tkr	72	121
Totalt tkr	1 160	243

* Upphandlingen av den stödfunktion som genomfördes 2015 finansierades med ramanslag Uo 9 3:1 (Förvaltningsanslag).
** Personal och OH-kostnader finansieras under 2016 med ramanslag Uo 9 3:1 (Förvaltningsanslag).
***Avser finansiering av stödfunktion via transferering till Svenska Brukshundklubben på 1 000 tkr enligt avtal (Dnr 2015/0054) med ramanslag Uo 9 4:2.

3.2.3.1 Extern kommunikation

Tabell 31 Webbplats

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	209
Övriga kostnader tkr	289
Overheadkostnader tkr	170
Totalt tkr	668

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 32 Sociala medier

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	4
Övriga kostnader tkr	0
Overheadkostnader tkr	3
Totalt tkr	7

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 33 Identitetsarbete

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	192
Övriga kostnader tkr	947
Overheadkostnader tkr	157
Totalt tkr	1 296

Ramanslag Uo 9 3:1.

Tabell 34 Press och media

Prestationens kostnader	2016
Personalkostnader tkr	117
Övriga kostnader tkr	219
Overheadkostnader tkr	95
Totalt tkr	431

Ramanslag Uo 9 3:1.

4. Personal och kompetens

Myndighetens förmåga att både ta tillvara, bibehålla och utveckla medarbetarnas kunskap och kompetens spelar en avgörande roll i arbetet som sektorsövergripande kunskapsmyndighet. Det är också viktigt för möjligheten att ha både bredd och djup i den kunskap som myndigheten samlar in, utvecklar och sprider inom funktionshindersonrådet. Myndigheten ska vara en organisation som präglas av öppenhet, professionalitet och trivsel.

Vid utgången av året, per den 31 december 2016, hade myndigheten 64 anställda, varav 39 kvinnor och 25 män. Medelåldern var 46,6 år. Av de anställda var 52 tillsvidareanställda och resterande 12 anställda för tidsbegränsad period. Fem medarbetare var vid utgången av året tjänstlediga och ytterligare en medarbetare var utlånad till Regeringskansliet.

Generaldirektören ingår inte i statistiken om anställda.

Tabell 35 Personalens könsfördelning

Personal	2016	2015
Andel män, procent	39	40
Andel kvinnor, procent	61	60

Källa: Palasso

Kompetensförsörjning

Under 2016 har 16 medarbetare rekryterats, varav 7 tillsvidareanställda och 9 anställda för tidsbegränsad period. Under året har totalt 9 medarbetare slutat, varav 3 tillsvidareanställda.

2016 har fortsatt präglats av verksamhetsutveckling och kvalitetsarbete och för att ytterligare förstärka kompetensen inom detta område har myndigheten anställt en utvecklingsstrateg på visstid. En ny personalhandläggare har också rekryterats, efter en längre tids vakans.

Under året har också förändringar inom myndighetsledningen ägt rum. Generaldirektören slutade i mars 2016 och en tillförordnad generaldirektör tillsattes. Två avdelningschefer lämnade sina uppdrag, varför två nya rekryterades. Personalchefen (interim) slutade sitt uppdrag i oktober 2016 och HR-ansvaret fördes i samband med detta över till avdelningschefen för Samordning och service.

I december 2016 inleddes ett arbete med en myndighetsövergripande kompetensförsörjningsanalys för att säkerställa kompetensförsörjningen på lång sikt utifrån myndighetens uppdrag och verksamhetsmål.

Kompetensutveckling

Samtliga medarbetare har genomgått en halvdagsutbildning i den statliga värdegrunden. Några chefer har utöver detta gått en heldagsutbildning i den statliga värdegrunden.

Myndigheten har fortsatt med regelbundna personalmöten för alla medarbetare med såväl interna som externa föreläsningar om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, funktionshinderspolitikens utveckling samt funktionshindersforskning. Myndighetsgemensam kompetensutveckling är ett prioriterat utvecklingsområde. Alla medarbetare, oavsett avdelningstillhörighet, ska få en gemensam kunskapsbas och bidra till att utveckla myndighetens roll som kunskapsmyndighet inom funktionshindersområdet.

En kompetenssatsning inom projektledning har startats för att lägga grunden till ett mer projektbaserat arbetssätt inom myndigheten. Några medarbetare har därför genomgått en projektledarutbildning. Denna kompetenssatsning kommer att fortsätta under 2017.

Tre chefer har genomgått en tredagars arbetsmiljöutbildning.

Nytt samverkansavtal

Myndigheten tecknade ett nytt lokalt samverkansavtal i december 2016 som träder i kraft i januari 2017. Avtalet skapar förutsättningar för delaktighet och inflytande för medarbetarna att bidra med sin kompetens och på så vis utveckla verksamheten.

Lönerevision

Den återkommande dialogen om resultat, mål, prestation och lön är nyckeln till en väl fungerande och effektiv lönebildning. Under november och december 2016 genomfördes myndighetens lönerevision. Den föregicks av en partsgemensam planering och översyn av myndighetens lönebild. I analysen av myndighetens lönebild konstaterades att inga osakliga löneskillnader eller strukturella obalanser i övrigt förelåg.

Spelregler och identitetsarbete

I medarbetarundersökningen 2015 framkom att förhållanden i den organisatoriska och sociala arbetsmiljön behövde förbättras. Som en av åtgärderna har ett gemensamt arbete med att ta fram spelregler genomförts. Samtliga medarbetare har deltagit i workshoppar där arbetet sedan färdigställts genom ett antal myndighetsövergripande spelregler som beskriver myndighetens förhållningssätt och samarbete internt och externt. I detta arbete har också utvecklingsområden identifierats inom respektive avdelning. Parallellt med detta har även ett identitetsarbete påbörjats för att beskriva vad myndigheten är och vill uppfattas som.

Jämställdhetsarbete

Myndigheten har under året tagit fram en ny policy för jämställdhet och likabehandling samt en ny handlingsplan för jämställdhetsarbetet. Resultatanalysen av medarbetarundersökningen 2015 visade att organisationen uppfattades som jämställd av medarbetarna.

Tillgängliga lokaler

Ett projekt har påbörjats för att bygga om kontorsmiljön så att den fysiska arbetsmiljön blir mer ändamålsenlig och den fysiska tillgängligheten förbättras. I anslutning till detta kommer myndigheten även att utveckla sina styrande dokument, rutiner och system i syfte att säkerställa att även dessa aktivt bidrar till full tillgänglighet och delaktighet, oavsett funktionsförmåga. Målet är att myndigheten förutom att erbjuda sina medarbetare en bra och stimulerande arbetsplats även ska kunna fungera som inspiratör för andra aktörer som ser över sitt interna arbete utifrån ett tillgänglighetsperspektiv.

5. Finansiell redovisning

5.1 Resultaträkning

Verksamhetens intäkter (tkr)	Not	2016	2015
Intäkter av anslag	1	72 151	50 023
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	505	1 307
Intäkter av bidrag	3	108	8 180
Finansiella intäkter	4	10	3
Summa		72 774	59 513

Verksamhetens kostnader (tkr)	Not	2016	2015
Kostnader för personal	5	-46 471	-40 551
Kostnader för lokaler		-5 659	-5 294
Övriga driftkostnader	6	-20 012	-13 074
Finansiella kostnader	7	-55	-64
Avskrivningar och nedskrivningar		-578	-531
Summa		-72 774	-59 513

Verksamhetsutfall (tkr)	Not	2016	2015
Verksamhetens intäkter		72 774	59 513
Verksamhetens kostnader		-72 774	-59 513
Saldo		0	0

Transfereringar (tkr)	Not	2016	2015
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		2 170	0
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		0	15 838
Lämnade bidrag	8	-2 170	-15 838
Saldo		0	0

Årets kapitalförändring (tkr)	Not	2016	2015
Saldo		0	0

5.2 Balansräkning

5.2.1 Tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Balanserade utgifter för utveckling	9	91	136
Summa		91	136

Materiella anläggningstillgångar (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	10	1 591	1 720
Summa		1 591	1 720

Kortfristiga fordringar (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Fordringar hos andra myndigheter	11	1 933	1 290
Övriga kortfristiga fordringar	12	54	331
Summa		1 988	1 621

Periodavgränsningsposter (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda kostnader	13	1 475	1 329
Summa		1 475	1 329

Avräkning med statsverket (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Avräkning med statsverket	14	-4 035	-4 270
Summa		-4 035	-4 270

Kassa och bank (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		12 912	21 830
Summa		12 912	21 830

Summa tillgångar (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Summa		14 021	22 367

5.2.2 Kapital och skulder

Myndighetskapital (tkr)	15	2016-12-31	2015-12-31
Statskapital	16	173	173
Balanserad kapitalförändring		0	0
Summa		173	173

Avsättningar (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	489	361
Övriga avsättningar	18	216	129
Summa		705	490

Skulder med mera (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Lån i Riksgäldskontoret	19	1 504	776
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		2 093	1 505
Leverantörsskulder		4 220	3 712
Övriga kortfristiga skulder	20	850	1 046
Summa		8 667	7 040

Periodavgränsningsposter (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna kostnader	21	3 873	3 159
Oförbrukade bidrag	22	604	11 505
Summa		4 477	14 665

Summa kapital och skulder (tkr)	Not	2016-12-31	2015-12-31
Summa		14 021	22 367

5.3 Anslagsredovisning

5.3.1 Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Uo 9 3:1 Ramanslag ap.1 Myndigheten för delaktighet	23	4 322	57 178	0	-2 726	58 773	-56 890	1 883
Uo 9 4:2 Ramanslag Statsbidrag inom funktionshinder- området ap.9 del till MFD	24	0	11 000	0	0	11 000	-9 411	1 589
Uo 9 4:5 Ramanslag Stimulansbidrag och åtgärder inom äldrepolitiken ap.2 del till MFD	25	0	9 000	0	0	9 000	-8 020	980
Summa		4 322	77 178	0	-2 726	78 773	-74 321	4 452

5.4 Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

5.4.1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF) samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Brytdagen föregående år var den 3 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 20 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2015, 52 tkr, har år 2016 ingen förändring skett.

Upplysningar av väsentlig betydelse

Under året har myndigheten fått två nya anslag i SCR flöde för att finansiera regeringsuppdrag. Tidigare år har motsvarade kostnader finansierats med bidrag från Kammarkollegiet.

5.4.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier m.m. som har en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år och ett anskaffningsvärde överstigande mindre värde.

Gränsen för mindre värde är i enlighet med ESV:s allmänna råd till 5 kap 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Gränsen för mindre värde sätts med utgångspunkt i anskaffningsvärde exklusive mervärdeskatt som understiger ett halvt prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken (2010:110).

Myndigheten beslutar att större anskaffningar av likartade anläggningar som uppgår till minst 75 000 kr ska redovisas som anläggningstillgångar även om respektive tillgång är av mindre värde.

Tillgångar som består av flera separata enheter med ett naturligt samband anses vara av mindre värde bara om det sammanlagda värdet understiger gränsen för mindre värde. För att man ska bedöma tillgången som en helhet krävs att avskrivningstiderna är desamma och att anskaffningen sker vid samma tidpunkt samt faktureras ungefär samtidigt.

Myndigheten för delaktighet tillämpar linjär avskrivningsmetod.

Tillgångarna med kortare livslängd (mindre än tre år) och av mindre värde kostnadsförs.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer (även bärbara datorer) och kringutrustning
4 år	Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
5 år	Immateriella anläggningstillgångar Förbättringsutgifter på annans fastighet
10 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

5.4.3 Ersättningar och andra förmåner

Rådsledamöter i insynsrådet / andra styrelseuppdrag

Namn	Andra styrelseuppdrag	Ersättning
Mikael Dahlkvist	Ingen uppgift	1
Bengt Eliasson	Ledamot i Presstödsnämnden Ersättare i Gentekniknämnden	1
Karin Flyckt	Inga uppdrag	2
Håkan Thomsson	Ledamot i Styrelsen för Kunskapsbyrån G & H AB Ersättare i Styrelsen för Tierpsbygden AB Ersättare i styrelsen för Tierps Kommunalfastigheter AB Ledamot i regeringens funktionshinderdelegation Ledamot i Konsumentverkets funktionshinderråd Ledamot i Myndigheten för tillgängliga mediers brukarråd	2
Azita Shariati	Styrelseledamot i Collektor AB	0

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

Generaldirektör Anne Holm Gulati till och med 2016-03-31, lön 270 tkr. Inga uppgifter om andra uppdrag, bilförmån. Tillförordnad generaldirektör Malin Ekman Aldén från och med 2016-04-01, lön 761 tkr. Inga uppdrag, ingen förmån.

5.4.4 Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2016	2015
Totalt	2,6	2,0
Andel 60 dagar eller mer	47,0	0,0
Kvinnor	3,8	3,0
Män	0,8	0,5
Anställda – 29 år	-	-
Anställda 30 år – 49 år	2,6	1,0
Anställda 50 år –	2,8	3,0

Sjukfrånvaro för anställda - 29 år lämnas inte då antalet anställda i gruppen är högst 10.

5.5 Noter

5.5.1 Resultaträkning

Not 1

Intäkter av anslag (tkr)	2016	2015
Intäkter av anslag	72 151	50 023
Summa	72 151	50 023

Av årets utgifter mot anslag (74 321 tkr), redovisas 72 151 tkr mot intäkter av anslag samt 2 170 tkr i transfereringsavsnittet.

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2016	2015
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	318	0
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar inomstatliga	0	918
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar utomstatliga	187	389
Summa	505	1 307

Posten Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen är hänförlig till Regeringskansliet och avser fakturerade kostnader för utlånad personal.

Not 3

Intäkter av bidrag (tkr)	2016	2015
Hjärnkoll, Regeringskansliet	0	393
Övriga inomstatliga bidragsfinansierade projekt	0	696
Digitala tjänster 2015 (Socialdepartementet)	0	5 820
Digitala tjänster 2015 (Socialdepartementet) periodisering	-213	0
Konventionsuppdraget (Regeringskansliet)	0	1 135
Hjärnkoll II (Regeringskansliet)	2	136
Demokratiska delaktigheten (Regeringskansliet)	253	0
Lönebidrag (Arbetsförmedlingen)	66	0
Summa	108	8 180

Posten Digitala tjänster 2015 om -213 tkr avser återföring av tidigare periodisering.

Not 4

Finansiella intäkter	2016	2015
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	3	0
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	7	3
Summa	10	3

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Not 5

Kostnader för personal	2016	2015
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	29 458	25 222
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	6	3
Sociala avgifter	15 268	13 147
Övriga kostnader för personal	1 745	2 182
Summa	46 471	40 551

Not 6

Övriga driftkostnader	2016	2015
Reparationer och underhåll	129	0
Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	8	281
Resor, representation, information	2 405	1 683
Köp av varor	776	749
Köp av tjänster	16 644	10 301
Övrigt driftkostnader	50	60
Summa	20 012	13 074

Ökningen av köpta tjänster med 6 343 tkr jämfört med föregående år beror bl.a. på stora inköp kopplat till regeringsuppdragen, fortsatt uppbyggnad av myndigheten samt interimspersonal inom HR och ekonomi.

Not 7

Finansiella kostnader	2016	2015
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	40	60
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	0	3
Övriga finansiella kostnader	15	1
Summa	55	64

Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.

Not 8

Lämnade bidrag	2016	2015
Lämnade bidrag till kommuner	0	1 635
Lämnade bidrag till landsting	0	2 455
Lämnade bidrag till övriga kommunala sektorn	0	46
Lämnade bidrag till övriga organisationer och ideella föreningar	1 000	11 701
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	1 170	0
Summa	2 170	15 838

5.5.2 Balansräkning

Not 9

Balanserade utgifter för utveckling	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	250	4 022
Årets anskaffningar	0	-3 772
Summa anskaffningsvärde	250	250

Balanserade utgifter för utveckling	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerade avskrivningar	-114	-3 392
Årets avskrivningar	-45	-226
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	3 505
Summa ackumulerade avskrivningar	-159	-114

Balanserade utgifter för utveckling	2016-12-31	2015-12-31
Summa anskaffningsvärde	250	250
Summa ackumulerade avskrivningar	-159	-114
Utgående bokfört värde	91	136

Not 10

Maskiner, inventarier, installationer med mera	2016-12-31	2015-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 563	3 370
Årets anskaffningar	423	1 028
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-12	-835
Korrigerig av anskaffningsvärde tidigare år	-12	0
Summa anskaffningsvärde	3 962	3 563

Maskiner, inventarier, installationer med mera	2016-12-31	2015-12-31
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 843	-2 360
Årets avskrivningar	-532	-305
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	4	822
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 371	-1 843

Maskiner, inventarier, installationer med mera	2016-12-31	2015-12-31
Summa anskaffningsvärde	3 962	3 563
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 371	-1 843
Utgående bokfört värde	1 591	1 720

Under året har en tidigare anskaffad anläggningstillgång kostnadsförts.

Not 11

Fordringar hos andra myndigheter	2016-12-31	2015-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	1 871	1 290
Övriga fordringar hos andra myndigheter	62	0
Summa	1 933	1 290

Not 12

Övriga kortfristiga fordringar	2016-12-31	2015-12-31
Fordringar hos anställda	43	7
Övrigt	11	324
Summa	54	331

Fordringar hos anställda avser förskott till personal gällande resor om 43 tkr. Övrigt avser en kreditfaktura om 11 tkr från leverantör.

Not 13

Förutbetalda kostnader	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	1 420	1 131
Övriga förutbetalda kostnader	55	199
Summa	1 475	1 329

Not 14

Avräkning med statsverket Anslag i icke räntebärande flöde	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	17 432	0
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-19 635	0
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-2 204	0

Anslag i räntebärande flöde	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	-4 322	-1 693
Redovisat mot anslag	56 890	50 023
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-57 178	-53 169
Återbetalning av anslagsmedel	2 726	517
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 883	-4 322

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	52	52
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	0
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	52	52

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	0	0
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-19 635	0
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar	19 635	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	0

Avräkning med statsverket	2016-12-31	2015-12-31
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-2 204	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-1 883	-4 322
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	52	52
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto	0	0
Summa Avräkning med statsverket	-4 035	-4 270

Not 15

Myndighetskapital

Myndighetskapitalet består enbart av statskapital vars värde är oförändrat mellan åren och därför redovisas inte någon specifikationstabell. Se not 16.

Not 16

Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från statens konstråd	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	173	148
Årets förändring	0	25
Utgående balans	173	173

Not 17

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2016-12-31	2015-12-31
Ingående avsättning	361	308
Årets pensionskostnad	395	296
Årets pensionsutbetalningar	-267	-244
Utgående avsättning	489	361

Not 18

Övriga avsättningar Avsättning för lokalt omställningsarbete	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	129	53
Årets förändring	87	75
Utgående balans	216	129

Not 19

Lån i Riksgäldskontoret Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar	2016-12-31	2015-12-31
Ingående balans	776	1 431
Under året nyupptagna lån	1 330	143
Årets amorteringar	-602	-799
Utgående balans	1 504	776

Lån i Riksgäldskontoret Låneram	2016-12-31	2015-12-31
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	3 000	2 500

Not 20

Övriga kortfristiga skulder	2016-12-31	2015-12-31
Personalens källskatt	805	1 005
Personalens pensionsavgifter	27	5
Övriga kortfristiga skulder till personalen	0	17
Övrigt	18	20
Summa	850	1 046

Not 21

Upplupna kostnader	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	3 209	2 607
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	195	45
Övriga upplupna kostnader	469	507
Summa	3 873	3 159

Not 22

Oförbrukade bidrag	2016-12-31	2015-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	604	11 505
Summa	604	11 505

Oförbrukade bidrag, varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:	2016-12-31	2015-12-31
inom tre månader	604	11 205
mer än tre månader till ett år	0	300
mer än ett år till tre år	0	0
mer än tre år	0	0
Summa	604	11 505

Inom tre månader återbetalas 604 tkr.

5.5.3 Anslagsredovisning

Not 23

Uo 9 3:1 ap.1 Ramanslag Myndigheten för delaktighet

Enligt regleringsbrevet disponerar Myndigheten för delaktighet en anslagskredit på 1 715 tkr. Under 2016 har Myndigheten för delaktighet inte utnyttjat krediten.

Myndigheten för delaktighet får disponera 1 596 tkr av det ingående överföringsbeloppet, d.v.s. 3% av föregående års tilldelning 53 169 tkr enligt regleringsbrevet.

Anslaget är räntebärande.

Not 24

Uo 9 4:2 Vissa stadsbidrag inom funktionshinder funktionshindersområdet (Ramanslag). ap.9 del till MFD.

Disponeras av Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet får disponera 11 000 tkr enligt nedanstående regeringsbeslut. Regeringsbeslut 11:4, 2016-02-25, S2016/01453/FST.

Anslaget är icke räntebärande.

5 500 tkr får användas av Myndigheten för delaktighet, Diskrimineringsombudsmannen och Barnombudsmannen i enlighet med regeringsbeslut 11:6 från

den 1 april 2015 (dnr S2015/2415/FST) i uppdrag om en kommunikationssatsning om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

1. 1 000 tkr har tilldelats Myndigheten för delaktighet i enlighet med uppdrag om stödfunktion om assistanshundar i Myndighetens för delaktighets regleringsbrev för år 2016.
2. 3 500 tkr har tilldelats Myndigheten för delaktighet i enlighet med uppdrag i Myndighetens för delaktighets regleringsbrev för 2016 om information till kommunerna om användning om och implementering av digital teknik m.m.
3. 1 000 tkr har tilldelats Myndigheten för delaktighet i enlighet med uppdrag i Myndighetens för delaktighets regleringsbrev för 2016 om att skapa en nationell (digital) mötesplats för kunskapsutveckling, erfarenhetsutbyte och innovation för berörda aktörer och användare inom området kommunikation för döva och hörselskadade och personer med dövblindhet.

Not 25

**Uo 9 4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreården (Ramanslag).
ap.2 del till MFD.**

Disponeras av Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet får disponera 9 000 tkr enligt nedanstående regeringsbeslut.

Regeringsbeslut 11:8, 2015-12-17, S2015/08135/RS

Regeringsbeslut 11:1, 2016-12-08, S2016/07562/FST

Regeringsbeslut 11:4, 2016-10-19, S2016/06525/FST

Regeringsbeslut 11:2, 2016-01-21, S2016/00437/FST

Anslaget är icke räntebärande.

1. 5 000 tkr har tilldelats Myndigheten för delaktighet i enlighet med ett uppdrag i Myndigheten för delaktighets regleringsbrev för 2016 om teknik och innovationer som stöd för ökad trygghet. Detta utgör en del av regeringens kompetenssatsning inom om- sorgen under 2016.
2. 4 000 tkr har tilldelats Myndigheten för delaktighet i enlighet med ett uppdrag i Myndigheten för delaktighets regleringsbrev för 2016 om information till kommunerna om användning och implementering av digital teknik m.m.

5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

Låneram Riksgäldskontoret (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Beviljad	3 000	2 500	3 500	3 500	3 500
Utnyttjad	1 504	776	1 431	1 862	2 332

Kontokrediter Riksgäldskontoret (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Beviljad	3 000	3 000	3 100	3 100	3 100
Maximalt utnyttjad	596	0	0	1 692	2 229

Räntekonto Riksgäldskontoret (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Ränteintäkter	3	0	104	124	156
Räntekostnader	40	60	8	0	1

Avgiftsintäkter som disponeras (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Avgiftsintäkter	318	3	289	202	119

Anslagskredit (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Beviljad	1 715	1 595	1 176	621	617
Utnyttjad	0	0	0	0	576

Anslag Ramanslag (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Anslagssparande	1 883	4 322	1 693	642	0

Bemyndigande (tkr)

Ej tillämpligt

Personal (st)	2016	2015	2014	2013	2012
Antalet årsarbetskrafter (st)	52	45	33	24	25
Medelantalet anställda (st)*	62	54	38	25	27

Personal (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 387	1 309	1 698	1 961	1 992

Kapitalförändring (tkr)	2016	2015	2014	2013	2012
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* I beräkningen av medelantalet anställda 2014 - 2016 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

6. Intyg och underskrift

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sundbyberg 2017-02-22

Malin Ekman Aldén
Generaldirektör

6.1 Kopior till:

Ekonomistyrningsverket

Finansdepartementet

Riksdagens utredningstjänst

Riksrevisionen

Statskontoret

Socialdepartementet

Årsredovisning 2016

Myndigheten för delaktighet

Myndigheten för delaktighet (MFD) har till uppgift att främja respekten för och medvetenheten om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Ur ett rättighets-, mångfalds-, jämställdhets- och medborgarperspektiv ska MFD verka för full delaktighet i samhällslivet för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar och för jämlikhet i levnadsvillkor. Myndighetens uppdrag är brett och spänner över samtliga samhällsområden som rör personer med funktionsnedsättning.

Till uppgifterna hör att arbeta tvärsektoriellt och att bland annat sprida kunskap, följa och initiera forskning, främja innovationer samt erbjuda kunskapsstöd i frågor som rör delaktighet, tillgänglighet, universell utformning, välfärdsteknologi, miljö, levnadsvillkor och rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och målen för funktionshinderspolitiken arbetar MFD med att följa utvecklingen av levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning samt med att stödja olika samhällsaktörer i ett effektivt genomförande av funktionshinderspolitiken.

Myndigheten för delaktighet
Box 1210, 172 24 Sundbyberg
08-600 84 00
info@mfd.se
www.mfd.se
Nummer: 2017:1